Ն° 7115

1908 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 30-12 ՍԱԼԸ 19 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1326 30 ՔԵԱՆ. ԷՎՎԷԼ 1324 24ՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԻՒՏԻՐԻ
ԹԱՎԱ. ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ
ՍԱԴՐԻԹ ԴԱԻՐԷՍԻՆԻՆ
ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ
Ն. 49

Կազէթայա այիտ մէվատտ հագգընտա սահիպը իմթիյազա միւրաճաաթ օլունուր։ Սահիպը իմթիյազըն իմզասը վէ կազէթանըն մէօհրը մախսուսըյլա մաթպաանըն մաթպու մագպուզըյլար Թէճտիտիյաթը խալընտա միւթէպէր վէ մէկըրու օլաճագ տըր։

ՃԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ

20 ԲԱՐԱ 20 ԲԱՐԱ

جریدهٔ شرقیه
دیكران لحیوهلك ١٢٩٣
سنه‌سنده تأسیس ایتمشدر
صاحب امتیازی جیوه‌لكیان

DJERIDÉI CHARKIE
FONDÉ EN 1877
Directeur-Propriétaire
AGOP DJIVÈLÈGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la Sublime Porte
No. 49

ԱԲՕՆԷ ՇԷՐԱԻԹԼԱՐԸ

Բէհէր օլունուր	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 ղշ.	80 ղշ.	45 ղշ.
ՄԷՄ. ԷՃՆԷՊԻՅԷ	32 ֆր.	17 ֆր.	10 ֆր.

Մէքթուպլէ 20 ղըռուշ

ՍԷՆԷՆԻՆ ԽԻԹԱՄԸ
ՎԷ
ԵԷՆԻ ՍԷՆԷ

Ա.

Օթուզ սէնէտէն պէրու, սէնէ խիթամընտա կազէթալարտա անը Թարզտա, անը սուրէթտէ մէզգալէլէր եազըլըրտըզտան սոնրա պու կիւն Թահրիրինէ իպթիտար էյլէտիկիմիզ մէզգալէ՝ ահվալը հազըրէ նօգթայի նազարընտան պէօյլէ պիր էհէմմիյէթի հաիզ տէյիլ իսէ տէ, ահվալը մազիյէ նօգթայի նազարընտան ֆէվգէլատէ իւմիտպախշատըր։

Թիւրքիատա վուգու պուլան ինգըլապ եօյլէ գայրը մէմուլ պիր սուրէթտէ վուգու պուլտու քի հէման հէր քէսի հայրէթէ տիւշար էյլէմէքլէ պիրապէր պէօյլէ պիր մէսուտիյէթ հուսուլէ կէթիրտի։

Տէվամ իտէն իսթիպտատըն բէնչէսի ալթընտա էզիլմիշ օլան Էրմէնի միլլէթի պիլհասսա էն զիյատէ մէմնուն օլտու, զիրա հալը սապըգտա ահվալըյլա միլլէթին Թէտրիճէն մահվ օլաճագընտա գանաաթ հասըլ օլմուշ իտի։

Սուրէթը զահիրէտէ պիր Բաթրիգ վէ պիր Բաթրիգխանէ պուլունմասը միլլէթին պագասընա վէ սաատէթինէ տէլիլ օլամազ իտի։ Թէշքիլաթը միլլիյէ՝ եօլսուզ մահքիւմ օլան պիր խասթանըն խաթրընտա էսէրը հայաթ կէօսթէրմէսինէ մուշապիհ պիր հալ քէսպ էյլէմիշ իտի, վէ պունըն տա արթըգ ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէմէյէճէկի կէօրիւնիյոր իտի։

Պու հալէ գարշը չիքեայէթ իտէպ Թէրքը մէմուրիյէթ իթմէմէսի սապըգ Բաթրիգին էն պէօյլէ խատըմլարընտան պիրի օլտու վէ իշթէ պու խաթա նիհայէթ քէնտի մէմուրիյէթինէ խաթիմէ չէքտի։ Պունտան սըրասը կէլինճէ պահս օլունաճագընտան, շիմտիլիք շու պիր գաչ սէօզլէ իքթիֆա իտէրիզ։

Պու նօգթայի նազարտա, կէչէն 1908 սէնէսինի իքի գըսմա Թագսիմ էյլէմէք իճապ իտէր։ Սէնէնին իլք ալթը այը կէչէն սէնէլէրէ միւշապիհ իտի, հալ պու քի սօն ալթը այը եէնի պիր տէվրէ (Հըլճան) Թէշքիլ իթմէքտէ տիր։

Սէնէնին իլք 6 այը զարֆընտա Բաթրիգխանէ մէճլիսլէրի մուամէլաթը ճարիյէ իլէ մէշղուլ օլտուլար, վէ մէճլիսլէր քէնտիլէրինէ Թէվտի օլունան ումուրը զէմանըն իճապաթընա կէօրէ բուլէթ իթտիլէր։ Շու սըրատա շայանը գայտ պիր Թէհավվիւլ վուգու պուլմատը։ Սապըգ Բաթրիգ վէ Վարչութիւն քէնտի մուամէլաթընա տաիր օլան բարօրութը միլլէթ մէճլիսինէ Թագտիմ իթմէմիշ, քէնտի էֆքեարընըզը վէ միւթալէաթըմըզը պէյան իտէմէյէրէք միւթալէաթըմըզը պէյան իթմէյէճէք հալէ կէլմիշլէր իտի։ Պու սուրէթլէ մէճլիսլէրին բէհմէն վուգու պուլաճագ պէյանաթընա վագըֆ պուլունմասը իգթիզա էտէր իտի, պէյլէ խալքը պիր մա֊լումաթ վէ խալքը պիր Թէլագգի պէօյլէ խալքանըն պոզուլմասը պոզուլմասը իճապ էտէրիյօր իտի, պունըն իճին պէօյլէ պիր միւտտէթ տաշրա Թէմինի լիւզում կէօրիւյորտու։ Անճագ Թէֆէրրուաթ հէր նէ տէ օլսա, սապըգ վարչութիւնըն վէ սապըգ բաթրիգին հէր շէյի մէչհուլ վէ մուճիպ կէօրէճէք մէմուրիյէթլէրինտէն չէքիլմէսի լիւզումու մէսուլիյէթի մուճիպ օլաճագ պիր հալ տըր։

Պու կիւն Բաթրիգը սապըգըն մուամէլէսինը Թէտգիգ իթմէք իճին ազգ. ժողով Թարաֆընտան Թէշքիլ օլունան պիր գոմիսիոն վար տըր։ Վէ պու գոմիսիոնըն Թէտգիգ իտէճէկի պիր իթհամնամէ (ամբաստանագիր) տէ մէվճուտ տըր, ֆագաթ պիզէ գալըրսա, մէվճուտ իթհամնամէ միւլահազատա էն զիյատէ չայանը գայտ օլանը սապըգ հէյէթլէրին տէվամը մէմուրիյէթի տըր քի՝ հիչ պիր վէճհլէ ճաիզ տէյիլ իտի, վէ պու հալ

իւանը հիւրրիյէթտէն վէ հէր քէսին աղզը աչըլտըգտան սոնրա, իթհամլարընտան պէօյլէ սէպէպ Թէշքիլ իթտի։

Ցուլիս 10տան սոնրա վուգու պուլան Թէհավվիւլաթ օ գատար ազիմ օլ գատար միւհիմ տիր քի, սէնէնին իլք գըսմընտա վուգու պուլան ահվալ իլէ գըյաս գապուլ իթմէզ։ Վագըա պու Թէհավվիւլէ պու Թէպտիլէ միւթէհասսիլ ահվալ մէվճուտ տէյիլ տիր վէ միլլէթին՝ Գատուլը Էսասինին իլանընտան պէքլէտիկի «իսմիտ»տէն (յոյս) իպարէթ գալմագտա իտի տէ, իսմիտ իլէ հաշամագտա իսմիտսիզ եօլմագտէն միւճէննապ տըր։

Թիւրքիատա Էրմէնի միլլէթինին հալը հազըրը վէ աթիսի նէ տէրէճէ տիւշար իսէ ինգըլապ օլտըգը կէօզ էօնիւնէ կէթիրիլիրսէ, պու «իւմիտ»ին իսթիգպալ իճին էհէմմիյէթի պիր չէօ օլմատըգը նէ իթիրաֆ իթմէք լազըմ կէլիր։

Մաատի սուրէթտէ մահվ օլմագ տէրէճէլէրինէ կէլմիշ օլան պիր միլլէթին 6 այ զարֆընտա էհնիաթէն հայաթ պուլմասը միւմքին տէյիլ իտի, վէ չու սըրատա կէօզէտիլէճէք էն պէօյլէ նօգթա, հայաթ պուլմագ իճին իթթիխազ իտիլէճէք վէսայիթ իտի, եանի ինչա իտէճէքլէրիզ պինանըն էսասլարը նէ՞ սուրէթլէ վազ իտիլիտիկինի Թէտգիգ իթմէք լազըմ իտի։ Պու էսասլարըն նէ տէրէճէ մէթանէթի հաիզ օլտըգը հէնուզ անլաշըլամատը, զիրա տէվլէթ խարիճի ղայլէլէրի պէրթարաֆ իտէմէտի քի տախիլի ումուրըյլա մէշղուլ օլմագ իմքեանը պուլունսուն վէ իսլահաթ իլէ օղրաշըլսըն։ Պիր վագըթ ումումը միլլէթ ամէլէ Բաթրիգխանէ մէճլիսլէրինին մուամէլաթը, խատըթխանէ վէ էյթամխանէլէր իտարէսի անլաշըլըր իտի, ֆագաթ շիմտի ումումը միլլէթ ամէլէ՝ միլլէթին ահվալը իգթիսատիյէսի (տնտեսական վիճակ) տահի տախիլ օլուր, ահվալը իգթիսատիյէսի, րիֆահ վէ Թէրագգիսը անլաշըլըր։ Պունլար միլլէթին ճիսմինի, րուհունու Թէշքիլ իտէն մէսէլէլէր տիր, Բաթրիգխանէ ումուրը իսէ պու ճիսմին ուզվը (գործարան) տըր։ Ուզվըն տա խասթալըգտան սալիմ օլմասը մաթլուպ տըր, հալպու քի տահա ճիսմ խասթա օլտըգճա ուզվըն սըհհաթ վէ մէթանէթի միւմքին օլամազ։

Իմտի էվվէլ պէ էվվէլ միլլէթին սէնէլէրտէն պէրու տիւչար օլտուղու հալը էսէֆիշթիմալինի իզալէ իթմէք իգթիզա իտէր։ Մէճլիս Թաշրատա էրազը գըրաաթ իճին սէնատէն սէրպէսթլիկ վէ իսթիգլալ պէյան իթմէք վասըթա պուլունմագ, Թէֆէրրուաթ վէ սէնայի էրազըն իճին չալըշմագ վէ իսթիֆատէ իտիլմէք իգթիզա իտէր, վէ սասայիշին պահսըտա Թէգաթթու իթմէքտէն, վէ հիւրրիյէթին իլանը միլլէթէ էհէմմիյէթի հաիզ օլան պիր գըյմէթ Թագտիր օլունմագ։

Հիւքիւմէթը սէնիյէ պունլար իճին հիւսնը նիյյէթ կէօսթէրտիկինտէն, պունտա տա իսթիֆատէ իթմէնին վագթը կէլմիշ տիր։ Պու տա միլլէթ իճին պիր մէսէլէ տիր, զիրա կէչէն սէնէ պու կիւնլէրտէ, պու հիւսնը նիյյէթտէն էսէր եօգ իտի վէ միլլէթին միւրաճաաթլարընտա զարար վարտը, իսթիխտամըն վէրիլմէտիկինտէն պաշգա պիր չէյ խասըլ օլմատը։

Տախիլիյէ Նէզարէթի մագամընը իշղալ իտէն զաթըն հիւսնը նիյյէթի պէօյլէ պիր էհէմմիյէթի հաիզ օլամազ։

Սապըգ Սիվաս վալիսի Ալիֆ բաշա զատէ Րէշիթ բաշանըն պիր արա Տախիլիյէ Նէզարէթինէ Թայինի օլունմասը էֆքեարը միլլէթին մէմնունիյէթինի մուճիպ օլտու, հալպու քի միւշարիլէյհին

ահվալը սըհհիյէսինտէն տօլայը իսթիֆա իթմէսի Հազգը պէկին վէ սոնրա Հիւսէյին Հիլմի բաշանըն հէյէթի վէքիլէյէ Թայինլէրի հէնուզ պիր սէմէրէ կէօսթէրէմէտի։ Թաշրա մէմուրինինի ալէլխուսուս Անատօլուտա պուլունան վալիլէր, միւթէսարրըֆլար վէ գայմագամլար հալէ հագգըմըզտա վուգու պուլան չիքեայէթլէրէ տօլայը Պապը Ալիյի ալաամ իշլէրինէ եօլլար վէ պունլարտան ալըննան Թէլէկրաֆլար «Թագվիմի Վէգայի»տէ նէշր օլունուր։ Պունլարտա պուլաճագ միւմքին օլանլարտան ումումիյէթ, պիր Թարաֆ վէ միւգթէտիր պիր հէյէթը Թէֆթիշիյէնին Անատօլույա իզամը մէթնասըպ տիր։ Պունլար մէյանընտա իսլահաթ ամէլիյաթընըն պիլ ֆիիլ միւգթէտիր պուլունմասը չարթտըր։ Պունը պիր իքի այ էվվէլ Բաթրիգխանէ Թալէպ էյլէտիկի հալտէ հէնուզ պիր նէթիճէ կէօրիւլմէտի, պուլէք Մէճլիսը Մէպուսանտա գարիպէն Անատօլու խուսուսընտա մէսէլէ մէվզուը պահս օլաճագ տըր։ Պիր հէյէթ իզամըն գարարլաշտըրըլըր։ Շիմտիլիք Թաարէզի մէշրուտիյէթին կէօրիւլէն հիւսնը նիյյէթ, իճրաաթըն Թէ֊քէմմիւլի վազըֆէ միւթէվազը տըր։ Պու կիւն պու խուսուստա մէյտանտա պիր չէյ օլմատըգը հալտէ, մէպուսլարըն Թէնզիմ իթտիկի լայիհաներն պիր նէթիճէ վիրէճէյինէ իւմիտ վար։

Պիր սէնէ էվվէլէ կէօրէ միլլէթին գալպինտէ պիր զէվգ վէ հուզուր պիր իւմիտ վար ամմա, 1908 սէնէսի հիւքիւմէթինին պիր գըսմ իշլէր իթտիկի Թէսլիմ իթմէլիտիր։ Պիզէ կէօրէ 1908 սէնէսի իլէ գըյաս գապուլ իթմէզ պիր սուրէթտէ պիզիմ իճին գուվվէթ վէ Թէսէլլի իթմէլիտիր։

Էմինիզ քի՝ հիւքիւմէթ արթըգ էրմէնիլէրին իսլահաթ հագգընտաքի միւթալէաթըյլա հէմ ֆիքիր տիր։ Աքսի Թագտիրտէ, մէմլէքէթ Օսմանիյէնին էն էհէմմիյէթլի, էն զայիֆ պիր գըսմ գավմը օլան Էրմէնիլէր մէհվ օլմայա մահքիւմ պուլունուրլար վէ իսլահաթըն մէնսուպ մէմուրլարըն քէֆիլլէրինէ Թապի, Գանունը Էսասինին իլանըյլա Թիւրքիանըն Թալէի Թէպտիլ օլունմամըշ աթա իտիլիր։

Պունը Թէտգիգ իթմէք լազըմ տըր։ 30-32 սէնէ իսթիպտատըն Թահթը Թազյիգինտէ պուլունան վէ սօն 10-15 սէնէ զարֆընտա աէթա հայաթ վէ մէմաթ արասընտա եաշայան պիր միլլէթ իճին պիր սէնէ տահա ինթիզար իթմէք պէօյլէ պիր չէյ տէյիլ տիր, վագըա Էրմէնի միլլէթի պիր այ պիլէ Թէհամմիւլ իտէմէզ հալտէ տէյիլ տիր, հալպուքի իճապաթը զէմանիյէյէ կէօրէ հարաքէթ իթմէկէ վէ միւզքիլաթ չէքմէմէյէ լիւզում կէօրիւլիյոր։

Պու կիւն Էվրոպանըն հէր քէօշէսինտէն գօմիթէ րէիսլէրի վէ ազալարը Տէրսաատէթտէ թօպլանմըշ օլուզլարը հալտէ, Էրմէնի միլլէթի ղայրէթպախշ օլաճագ պիր սուգիւնէթ վէ ինթիզամա հարաքէթ իտիյօր։

Պու խէտ Էրմէնիլէրէ աթֆ վէ իսնատ օլունան հալլէրին զարարգէշ իտիլէճէկի իւմիտ օլունուր տըր։ Իշթէ պու ինթիզամըն պագա վէ տէվամը արզու օլունուր, հիւքիւմէթին իճրաաթընը կէօրմէք իճին վէ ինչալլահ խայրը ղայլէլէր պէրթարաֆ օլունագ սոնրա տախիլի իսլահաթ իլէ մէշղուլ օլմագ զէմանը կէլիր։ Պունըն իճին, հիւքիւմէթէ վուգու պուլաճագ էսասի վէ ճիտտի Թէշէպպիւսաթը կէօրմէք արզուսընտայըզ վէ ումում էֆքեարը միւլքիյէ պու արզուլարա իթթիխազ իթմէք տիր։

Իմտի միլլէթին ումումիյէթի վէ րուհը իճին չու պիր գաչ սաթըրը եազտըգտան սոնրա, Բաթրիգխանէ մուամէլաթընա տաիր եանի Թէշքիլաթը ախէրէ իւզէրինէ իթթիխազ օլունան պազը Թէտաբիր վէ խաթթը հարաքէթ հագգընտա սախի իքինճի պիր մէզգալէ իլէ պէյանը միւթալէա իտէրիզ։

Ա. Մ.

ՀԷՅ ԿԻՏԻ ԿԻՒՆԼԷՐ

Կէչէն սէնէ չու զէմանլարտա «Ճէրիտէյի Շարգիյէ» հէյէթը Թահրիրիյէ սինտէ միւսթախտէմ իքէն ,կազէթա միւտիրի մէսուլը տօսթ միմիզըն Թավսիյէսի մուճիպինճէ աճիզանէ պիր մէվթալէաթը սէնէվիյէ Թահրիրինէ Թէշէպպիւս իթմէտէ, մէսէլէյի նէ Թարաֆտան պաշլայաճագըմը չաշըրմըշ գալմըշ իտիմ։

Նէ՛ գատար կիւճ, նէ՛ գատար ճան սըգըճը, նէ՛ գատար աղըր պիր վազիֆէ օլտուղունը էվվէլճէ իւրազ իտէմէմիշ իտիմ։

Սանսէօր մէճլիսի չէօյլէ տուրսուն, եա Բաթրիգխանէ տէվաիրի... Բաթրիգանէն Թութ տա, Թա հասագճըլարա վարընճա, խաթըրլարընը խօշ իթմէք իճին մութլագա պիրէր եալան սոյլամագ լազըմ իտի։

Մուխթէլիֆ մէճլիսլէր վէ գօմիսիոնլար «ազգի քիրամ ճնազարութը»ներն... խաթըրը ալիլէրինի քէմալը սաթուտիյէթլէ օխշամայը տա ունութմայաճամ հա՛...

Իշթէ վազիյէթիմիզ։ Հիւքիւմէթին տախիլի վէ խարիճի բօլիթիգասընա կէլինճէ, հաֆիզ Ալլահ, պիր հարֆին իսթիմալի սիւպիլէմէ Աքպաշա գատար Թէպտիլի ինթաճ իտէր իտի։

Է՛յ, նէ եազմալը, մին գայրը հաթըն մուհարրիր պուլունմըշ, միւտիրիմիզ Թարաֆընտան էմր ալմըշ, վէ օնա եաղճըմազ իճին պիր չէյ եազմալը իտի։

Եաղտըգ ա՛, Ալլահ բահմէթ էյլէսին ,սանսէօր Մինաս Էֆ.ինէ վազիյէթիմի պիր աղ Թէլախի իթտի։

Պիր չիֆթէ Թէլլի օգուտաըղըմ կիպի, միւրճիւմ մէզգալէմի իմզալար իտի։

Մալիւմ իսէ գապիլինտէն օլան չու սէօզլէրի Թէքրարտան մագսատըմ, սէնէյի Հալիյէ յուլիւսին օնսէքիզինէ գատար, էվվէլ օ միւպարէք, օ մուգատտէս կիւնէ գատար, պիւթին կազէթալար քեաղըտ քեամիլէն եալան եազմագա էհլիյէթ իթմէքտէն պաշգա պիր չէյ եազմաղա մէզուն տէյիլ իտի, պէօյլէ պիր տաիր Թէքրար իթմէք տիր։

* *

Մութալէաթը սէնէվիյէյի Թահրիր իթմէ 1908 սէնէսինին նահանք օլտուղունը ֆիքրիմտէ կէթիրտիկիմտէ, աճապա չու սէնէյի միւպարէքէտէ տահա նէ՛լէր կէօրէճէյիմիզի տիւշիւնիւյոր տուրույորտում։

Իսթիպտատ պիւթիւն զուլմը իլէ մէմլէքէթի խարապ իթմէքտէ տէվամ իտիյոր, Սաարազամըն Թութթա ատի պիր բօլիս նէֆէրինէ վարընճայա գատար պիւթիւն մէմուրինը տէվլէթ մուսալլաթ քէսիլմիշ, մէմլէքէթ եաղմայա վէրիլմիշ, միւտհիշ պիր խայլէն մէմալիքը Օսմանիյէնին հէր Թարաֆընը իսթիլա իթմիշ, պիչարէ էհալի սանըրըմըն սաաթտան սաաթա եօլուգմագ ինթիզար իտիյոր իտի։

Վիճտանընի Թօրրագլար գաչըռլ իթմիշ մէյտէն Զալիմէյէ նազըրըրը իլէ, Պէհիճ, Ճէզայիր սէրալարընը կէօրմէքտէ օլան Թահսին, Իզզէթ, Նէճիպ բաշալար վէ տահա մալիւմ իւլ ճէսամի խայինլէր հագիգաթըն օրթալըգը եաղմայա վէրմիշ վէ նիրմի միլիոն էհալիյի աէթա քէնտիլէրինէ գէօլէ իսթիմալ իթմիշլէր իտի։

Վաթա՛ն, զէվալլը վաթան եէսըմ էլէմ իճինտէ, վալիտէլէր ճիկէրբարէ էվլատլարընը, կէնճ գատընլար գահրաման զէվճէլէրինի, կէնճ զըզլար սըրալանը գարտաշլարընը աղլամագտա իտիլէր։

Վաթանըն հալի բէրիշանիսինի, խաթալըղըթինի Թարիֆ իթմէք հագիգաթէն մուհալ տըր։

Ալլահըմ, օ նէ ճիկէրսուզ մանզարալէր, նէ՛ ճանխըրաշ զուլըմլար, հէր Թարաֆտա զան իլէ եաշ։

Նիհայէթ Ճէնապը Հագգըն ինայէթը Րաղպանիյէսի իլէ, իքինճի վէ իւչիւնճի օրտու ասաքիրի հալքիյէթմէնտանըն իլք տէֆա օլարագ գըլըճը, ղալըպանլարընը իսթիպտատա գարշը չէվիրիպ, Թօրպագլարընա ղուրպան օլաուզըմ չու միւպարէք վաթանըմըզը էվիրիպ

Թէօրթ սաաթ զարֆընտա օ զանլը, վիճտանսըզ, միւրթէճիք, բէգիւ մէջլիսլէրին Թէօղմէտիկի հաթտէ՝ Թազէ օլարագ էլինիճէ իրիմիմլի Թարիխ իթմէլիկ։

Եաշասուն, պինլէրճէ եաշասուն օ գահրաման ասաքիրի, Ճէնապը Հագգ պուրուլ պաշը պիզի գուրթարտըգըն, հէր իքիսի պիզի սէվինմէ կէօրմէքտէն մէմնուն գալաճագլար։

* *

Ա՛հ, ահ, նէ՛ ազիմ Թէպէտտիւլաթ, նէ՛ հիքմէթ, ինսանըն տիւշիւնմէսինէ աէթա ազըլընա խալէլ կէլմէք կիպի օլույոր։

Օ ճէհիմ իսթիպտատ պինասը պիր սաաթ զարֆընտա, նէր իլէ Լէքսան օլմուշ իտի։

Իտարէի միւսթէպիտէ ալթըգ Թարիխլէրտէ գարա սահիֆէլէրտէ կէչմէք իւզրէ տիր։

Հիւրրիյէթ սէտալարը հէմէն գուլագլարըմըզա Թէլին էնտազ օլմագտա տըր. հիւրրիյէթէ սուսամըշ օլան վէ իսթիպտատըն հէմէն էմէլլէրինի ալթընտա էզիլմիշ պիւքիւլմիւշ օլան օ զէվալլը խալգ աղլայան քէսիլմիշ իտի, զամանա խալգըն քի, անճագ պիր մէմլէքէթտէ պուլունմալարը պուլունուր։

Իշթէ՛ պիւթիւն միւսթէպիտէ մէմուրլարը չէլ խավլուսու կիպի տաղըլմըշ, խըրսըզ խայինլէր Նապէտիտ օլմուշ իտի։

Շիքեար, հէգարան Թիւքիւրիւլէր օլսուն Հիւրրիյէթ, Թէմամը իլէ տէվամը իթմէզ, հէր քէս բէյինաթ հիւրր, էվինտէ հիւրր տիր։

Զէվալը միլլէթ՝ չու հիւրրիյէթի էլդէ իթմէք իճին 16 սէնէ միւթէվալիյէն աէլ կիպի գան տէօքտիւ. նիհայէթ գուրթուլտու. էվէթ, գուրթուլտու։

* *

Էֆքեարը հիւրրիյէթբէրվէրանէսի իլէ մէշհուր, միլլէթին էն սէվկիլի Բաթրիգի օլան Իզմիրլեան Սրբազան մէնֆատան քէմալը չաշաա իլէ ավտէթ իթտի։

Օգոստոսըն 13ինճի կիւնիւ ունուտուլմազ պիր կիւն տիր։

Իզմիրլեան Սրբազան իլէ պէրապէր սէնէլէրտէն պէրու Էվրօբայա ֆիրար իտէն, մէնֆալարտա զէնճիրը խարէթի ալթընտա չիւրիւյէն կէնճլէրիմիզ պիւթիւն ավտէթ իթտիլէր։

Նիհայէթ միլլէթին էկկանէ արզուսը օլան միլլի մէճլիսը մէպուսան Թէշէքքիւլ իթտի. էֆրատը միլլէթ պու մէճլիստէն պէօյլէ խըտմէթլէր պէքլէմէքտէ տիր. պու մէճլիս հագգընտա կիւզէլ կիւզէլ էմէլլէր բէրվէրտէ իթմէքտէ տիր։

Հալ պու քի խալգ պօշ եէրտէ պէօյլէ իւմիտլէրլէ քէնտիսինի ալտաթմագտա իմիշ։

Իւչ այտան պէրու Թէշէքքիւլ իտէն մէճլիսի միլլի չիմտիյէ գատար հիչ պիր ֆայտէյէթ կէօսթէրմէտի. պու մէճլիստէ չիմտիքի հալ չանըսիյաթըն պահսը պիր շէյ օլմատըգը կիպի, օ քիւրսիլէրէ նալայըգ պիր Թագըմ մէպուսլար տախի կէօրիւնմէքտէ տիր։

Հէր սէնէ Վէլատէթ վէ Ճիւլուսը Հիւմայուն միւնասէպէթի իլէ, ազ պիր միւտտէթ Բաթրիգ գայմագամըլըգը վազիֆէսինի իֆֆա իթմիշ օլտուղունը պիր վէսիլէ իթթիխազ իլէ արզը ուպուտիյէթ իտէն վէ քիւլլի նէֆէմ Բօղերլէր, ֆիլանլար իլէ իմրարը էվգաթ իտէն Սրբազանլար, Օրմանեան գափինէսի ազալարը —միւսթէֆիտլար չէօյլէ տուրսուն— հէլէ հէր սէնէ Թէվզի չէհաթէթնամէ զիյնէթը բէզիլէսինտէ զէվզէքէ Օրմանեանը Թագտիր իթտէն մուալլիմ Էֆ.լէր պու մէճլիսը միլլիյէ Նասըլ օլուրտա սիվիլմիշլէր վէ պօնլարտան նէ՛ պէքլէնէպիլիր։

Մէճլիսի միլլի չու 3 այ զարֆընտա միլլէթին բուհը աթա իսթիլէն մէքթէպլէր հագգընտա նէ տիւշիւնտի։

Մէպուսանը Նաթրգաքէրաազան սանլըրըն քի պիր կէօսթէրիշ իճին եաբարըլմըշլար։

Էյհապըլ չիմտիյէ գատար հիչ պիր չէյ կէօրիւլմէտի, հէլէ 1909 սէնէսի միւհիմ մէճլիսի միլլի իճին միւթէքէսսիմին օլուր։

Մէճլիսը միլլիտէն սոնրա, էն ֆազլ պիր մէճլիսիմիզ վար իսէ, օ տա մէճլիսը րուհանիմիզ տիր քի պիթայէթը Թէչէքքիւլիւնտէն պու անէ գատար սաաթլար Թէճէճիւմէ իթմէք, գահվէ իչմէք, գօնուշմագ, Թաշըլամագ, վէչխասըլ Օրմանեան պիր ինթիզամ ալմագ իճին իլէ տէֆա մէճլիսին եէվմը ինթիզարընը տէտիսիգ, սոնրա տա եարազանը գալտըրմագ իւզէ, կէօրիւնիւզ ա, եաշասըն մէճլիսի րուհանիմիզ, եաղին եաշասըն աէքրապաբարըմըզ։

Ուսումնական Խորհուրդա կէլինճէ, ֆաալիյէթինէ հիչ տէյէճէք եօգ։ Մէմուրիյէթիմիզա կէօրէ, պու մէճլիսի Թէշքիլ իթտիկէն «միւքէլլէֆ տէվլի հազըրըթը» հէնուզ բրօկրամընը իթմամ իթմէմիշ օլտուղունտան իճէ միւպաշէրէթ իթմէմիշ իմիշ։

Բրօկրամ մուհթէլիֆ մէվատտը հաւզըրըլէն պանիս օլտուղու կիպի, ախըրէն Թաատիլ իտիլէն էճզա գանունինամէսի տախի պու բրօկրամտա տախիլ իմիշ։

Իշին պէօյլէ օլտուղը գաթին տիր քի, ազսի քիրամ հէր տավա վէքիլի օլտուղընտան պիլթաապի պուլունտանը պիր չէյ տիւշիւնէմէյէճէկլէր իտի։

Զաթէն Ալլահ պէզի աճէյոր իմիշ քի, տավա վէքիլլէրիմիզի պու գատար չօղալթմըշ։ Էյէր պու սաաթլար օլմասա իտի, հալիմիզ նէ՛ օլուր իտի վարահազա։

Մէպուսան Մէճլիսի էգսէրիյէթլէ տավա վէքիլլէրինտէն, Քաղ. ժողով քէզա տավա վէքիլլէրինտէն, Ուսումնական Խորհուրդ. հաքէզա տավա վէքիլլէրինտէն, Գավառական Խնամակալութիւնը տախի տավա վէքիլլէրինտէն միւթէշէքքիլ տիր։ Եազըգ, վախ կիտի միլլէթ, էյէր չու տավա վէքիլի էֆէնտիլէր հազարաթը օլմասա ըտը իչիմիզ խամամ իտի՛։

Հէլէ պունլար մէյանընտա պիր Թագըմ պօշպօղազլար վար քի, գաչ իւթիւլէմէքտէն պաշգա պիր չէյ խարպէտի լարընը մախթէթէսիֆ կէօրմէքտէ, իչիմէքտէ։

Շիմտիքի հալտէ Բաթրիգխանէ վէ Բաթրիգխանէ մէճլիսլէրինին կէլէճէք բէզ տէ մունթազամ տէյիլ տիր։

Ինչալլահ կէլէճէք սէնէ ինթիզամա կիրէր. Թահա տօղրուսը պիր Թագըմ միւրայի վէ խարէթ սապըգտաան գալմա աղալար, Բաթրիգխանէ մէմուրլարը — միւսթէհասնլարա բէյէթ — Բաթրիգխանէտէն Թէչարը աթըլըր տա, պունլարա գահըմ օլմագ իւզրէ, իշպիւ զար, միլլէթբէրվէրլէր զէվաթ գապուլ վէ ինթիխապ իտիլիր։

1908 սէնէյի միւպարէքէսինտէ միլլէթիմիզ իճին էն գիյմէթ մուամէլէ մէնսուպիյէթ վէ պահիսի էթթիլար աաա իտիլէն պիր չէյ վար իսէ, օ տա Իզմիրլեան Սրբազան հազրէթլէրինին էջմիածինէ Կաթողիկոս ինթիխապ օլունմասը մէսէլէսի տիր։ Հազրէթլէրին էջմիածին իճին սէյիր կիպի պիր Կաթողիկոսըն վիւճուտու իգթիզա իտէր։

Վանքտա գաչըրըլէնմիշ պիր սիւրիւ բէհնապէյի քէյֆէ մայէշա կէչինմէքլէ պէրապէր վանքը սաթմագտա գատար գալըրըլըրլար։

Էջմիածին վարդապետլերի կէրչի բէք ալիմ, բէք միւթէֆէննին իսէլէր տէ, միլլէթ վէ միլլէթբէրվէրլիք նէ՞ օլտուղունը հէման գաթիյէն պիլմէյօրլար։

Պունլարը բօլալ իթմէք պիր էմր ալըմ տիր։

Իզմիրլեան Սրբազան ինշալլահ պու բարա տա մուվաֆֆագ օլուր։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԹԱՊԻՊ ԻԼԷ ՍԷՐԽՕՇ

Թապիպին պիրի սէրխօշլըգտան խասթալանան պիրինէ չու նասիհաթը վէրմիշ տիր։

—Տօսթըմ, արթըգ Թէհլիքէլի կէչիրտին, պունտան սոնրա սուտան պաշգա միւսքիրաթ գուլլանմայաճագսըն։

—Էյի ամմա տօսթըմ, օ զէման սա քեամիլէն էյիլէշմիշ օլաճաղըմտան նէ՞ ֆայտէ...

ԹԵՄԷԹԹԻԻ ԽՍԹԻՀԼԱՔԱ
ՄԷՆՈՒԹ ՏԸՐ

Բիւլլի մուքէվվէնաթ թէվաիրը ախթեսինտէ գաւիթէլէր վէ մէպաճէլէր իլէ հիւքմ ու իտարէ օլունմագտա տըր. վիճտանէլզիր օլան պոլիթիքալէ Թապիի, ազիի, ախլագի վէ իւնսի վագըւալար վէ Թէպտիլաթլար օլ մէպաշ վէ գաւաէլէրին Փաալիյէթլէրի նէթաիճինտէն տիրլէր. մէվճուտիթըն հէր պիր տաիրէսինին քէնտինէ մախսուս մէպաճէլէրի վար. Թապիի ալէմի հիւքմ իտէն մէպաէլէր, ազիի ալէմի իտարէ իտէնմէզլէր. ազիի տաիրէյէ մութէվազզի օլան գավաիտը րուհանի ալէմին մէպաճէլէրի Թանըմնատ չարթ հայինտէ խըտմէթ իտիյօրլար իսէ տէ, ևինէ տէ տաիրէի մէզպուրէնին մէպաճէլէրինտէն քիւլլիյէն մութէֆէրիգ տիրլէր. ինչպու մութէֆէրիգ գաւիթէլէր վէ մէպաճէլէրին չօգ աէֆա ևէքտիկէրլէրինի իյզահ վէ Թէֆսիր էյլէտիքլէրինի վէ պիր Թազըմնին տա ճիւմլէ տաիրէլէրէ աիտ օլտուղը ինքեար օլունամազ պիր հագիգաթ տըր:

Մէվզուի պահսըմըզ Թապիաթ վէ մուքէվվէնաթըն պոլիթիքալէ տաիրէլէրինէ ուամումի օլան պիր մէպտէ օլուպ՝ պիր մէնֆաաթըն հուսուլը իչիւն տիկէր պիր մէնֆաաթըն Փէտա իտիլմէսինի իլան վէ պէյան իտէր. պու իսէ՝ պիւթիւն Թապիաթըն ազիի, ախլագի վէ իւնսի ալէմին իմարէթ վէ տէվամէթ մէպտէսի օլուպ՝ անըն Փաալիյէթինտէն Փէրաղաթը, ալէմ ու ճիհանըն մէվճուտիյէթինտէն Փէրաղաթը տէմէք տիր: Գըյասը աճիզանէմէ կէօրէ, Ալլահ իւլ Գատիր ևէվմը ախըրտա ճէրէյանը Փաալիյէթինի տուրտուրմագլա՝ պու ալէմը չուհուտիյի հատտը ինթիհայա կէթիրէճէք:

Պիր քէրրէ տուրպի՞ը պատարըմըզը սէմավաթտա տէօնտիւրիւպ չու չէմսի միւնիրէ պիր աթֆը նիկեահ իտինիզ, օրատա պու գաւաէնին հիւքմ էյլէտիկինի միւշահէտէ իտէճէքսինիզ. չէմս ալէմտէվամ քէնտինի իհրագը պիննար իտէրէք էն ուֆաճըք պիր պուղտայ տաշնէսի իչիւն պիլէ պինլէրճէ պաթման քէօմիւր սարֆ իթմէքտէ տիր: Պազը էրգաւը ուլամ վէ սաիր հիւքիւմաթը մէշահիրուն՝ հայվանաթ վէ նէպաթաթ ալէմինտէ հայաթ իչիւն զարուրի օլան ուֆաճըք հիւճէյրաղլարըն (բէհէ) քէնտի քէնտիլէրինի զայ ու Թէլէֆ իթմէքլէ սիւսիլէի հայաթը Թէմաիւ վէ իտամէ էյլէմէքտէ օլտուղլարընը քէշֆ վէ իսպաթա մուվաֆիգ օլմուշլար տըր. չէօյլէ քի սալթ պէտէնտէ Թէչքիլաթըմըզ ևէվմիյէ վուգուա կէլէն չուխա Փէտաքեարլըգլարըն նէթիճէսի տիր. հայաթ տէվամ էյլէսուն տէյու տիկէր պիր հայաթ իսթիհլաք վէ Թէլէֆ օլույօր. պիրինին իհեաը իչիւն տիկէրի իմհա պուլըյօր. ինչպու մէպաճէնին գուվվէի Փաալիյէթինիլէ խիւս ու խաչաք (փուշ և տատասկ) իլէ մէմլու օլան զէմինին վահշէթզարլարը, մէխուֆ օրմանլարը վէ մուրթէֆի Թիլալ ու ճիպալ սիւսիլէլըրյէ սէվիյէի պահարտա մէնատր զըր վէ պէյապան ճազաիրի քէնիրլէի պէշերի հայաթ իլէ մամուր վէ ապատան գըլմըշ տըր:

Անը մէպաէ սէրվէթին տախի ճանը վէ հայաթը օլուպ, իլմի ուսուլը սէրվէթը միւլքին էն ազիմ մէպաէսի տիր:

Պու վասի ֆապրիգայա պագ, Թէլէֆաթըան մաատա նէ՞ կէօրէպիլիրսին, ֆագաթ պունճա Թէլէֆաթըն արզասընտա զահիր օլան Թէմէթթիւաթըն քէսրէթ վէ վաֆրէթինէ պա՛գ, անըն էմրը հէրասէթի իչիւն ևիւզլէրճէ լիրալար մէյտանը սարֆիյաթա վազ օլունույօրլար. հէր չէյ Թէլէֆաթա ևիւզ Թութմըշ, ֆագաթ նէթիճէսինտէ արազի Թէլէֆաթը ճի, ևէրմի, օթուզ, գըրք, համթա էլլի գաթլայան հասըլը մէվճամէթէ իլէ սարարըյօր, ճնտա պիր զագըմնազ իչիւն ճնտա տօգուզանը սարֆ իտէնլէր, ճէսիմ իւճճիւմ օլան միւրթէֆի տաղ սիւսիլէլէրի պաթըրնըտա մէտաթուն զայա տամարլարը ալթուն Թօփրագլարը՝ քէօմիւր վէ աէմիր մատէնլէրինէ Թէհավվիւլ իտիյօր:

Զագմագ Թաշլարը զարբ իլէ պատար օլանլարա վէ չէյխուխէթինտէն իպգանմըշ կէօզլէրէ պաստըլարընը իտաէ իտիյօր:

Պու մէպաէ ազիի վէ չախսի տիր տախի, վիճտանինէ Թապամ վէր, վէ վիճտանըն սանտա տէնճ վէ պի րէնճ պիր սըհհէթը պիւնէէ իյտաէ իտէճէք, ազլընը գայալարա վէր, վէր գայա Թապագալարը՝ տիւնեանըն տաէմ ևարատըլմագտան էվվէլ կիւզէրան իտէն միւեօն սէնէլէրինտէ սէյրմէն կէզտիրէճէք. Թասավվուրլարընը աթէշ վէ սույա Թէսլիմ էյլէ, անլէր սանա պըրչզան տոլանտան տահա զուվվէթլի պիր մաքինա իհտան իտէճէք:

Անթին գուվվէի մանեէգիյէնի, մարըգ-սան մազրպա մըզըրաղ տըլրաղան եալտտըրըմլարը վէր վէ հէր եէրտէ խարապաթ իֆազէ իտէն չիմշէքլէր քէնտիլէրինի սանա սաքիթ միւլայիմ միւթի պիր աթ կիպի րիւգիւպինէ միւհէյեա օլաճագլար. պազ պիր տէ չու ազիի ալէմին միւճահատէ մէյտանընտա, էպէվէյն քէնտի սապիլէրինի վէ կէնճ չօճուգլարընը Թէրպիյէ իթմէք իչիւն ազըմպարընը խըրպանտըրարագ միւմքին օլան չարէ վէ Թէչէպպիւսլէրէ միւրաճաաթ իտիյօրլար:

Ազըմպարընըն րահմըանը օլան չու զօլէմլէրին Թէհխաաթը պիլէ վէ մէքԹէպլէրին իգաիհամըտա նազար էյլէ՛, մուալլիմլէրին ազըմպարը պալ սոլորըրնա տէօնմիւշ, հէքիմլէրի մալիւմաթ չիչէքլէրինի Թօրլայարագ անլէրտէն իգԹիպաս էյլէտիքլէրի լէզաիզը մէմլուճիւնատան իւմրին վէ հիքմէթին լէզզէ պալէնը Թէտարիքլէ ազըմպարա Թագտիմ իտիյօրլար, պէլէ տիւնեանըն վէ խուսուսա էյլէմմ պիզիմ խիթիֆատէմիյէ կէօնէնմէքտէ օլտուղըմըզ չու ազիի վէ իւնսի կիւլլիւթմանլար կէչմիշ Փէտաքեարլըգ վէ Փէտաքեարանըն մէզարլարընտան զուհուր իթմիշ տիրլէր:

Իսթիհլա՛գ... Փէտաքեարըք՛գ աճիպ մէպաէ, պէշերիյէթի նէնիտէն խալգ իթմէք, Թապիյաթը ենտամինին Թօրրազըմա իսթիւն պիր հայաթ զարըշտըրմա՛գ...:

Վաթանտաշլա՛ր, պիր քէրրէ տախի չու աէրհա վէ օղլանօղլարա նազար էյլէյինիզ, իւզէրինտէ խուրմա ազաճլարըլա մուզեյենն տաալար, մէրճան պէօճէքլէրի Թէզմիյէ օլունան հայվանճըզլարըն մէզարլարը տըրլար:

Աճապա պիւթիւն Թապիյաթըն ազիի ախլագի վէ իւնսի ալէմին պու մէպաէյէ իթթիպա՛ իթմէյէն պիր տաիրէսի վէ ևա զէրրէսի գալմը՞շ մը տըր: Խէյր իլէ աէյլէճէյիմ. էվվէթ. —Օլ տախի հալը հազըր Օսմանլըլար:

Վաթանտաշլար, չու խաշտամանըզ, չու իգպալըմըզ չու էօմրիւնիւզ կէչմիշ Փէտաքեարանըն աէմէրէ վէ նէթիճէսի տիրլէր:

Իմաի նէ՞ մէպաէ իլէ մէյտանա կէչմիշ իւէնիզ ախը մէպաէ իլէ աէհիրլէր վէ նէժխլէր Թէվլիտ իթմէք իսթէմ՞զմիսինիզ, խօզա պիզ Օսմանլըլարըն Թալիմ Թէրպիյէսի միւսթագպէլ Թէպաատիւմ վէ Թէրէքքիյէսի սիզլին խօստալիք վէ բէխավէթինիզին պէրզէնտուրնաա գալիպ ու նազա՞նա մը օլաճագ:

Խայըր վաթանտաշլար, պիզիմ իչիւն պէօյլէ օլմասըն. Փըրսաթըմըզը, գուվվէթիմիզի, նազարըմըզը, քէնտիմիզի վէ հայաթլարըմըզը էտիրկէմէյէլիմ, տիւշկիւն վաթանըմըզը օրուզլարըմըզ իսթէրինէ ալ-րազ ուչուշ ակռալըմ. վէ միւսԹագպէլ նէսիլլէր մէզարլարը իւզէրինէ մէլանիմ կէօզ եաշլարը տէօկէն իլա էնտա ու սարուշ զաթրէլէրի սալաճաքլար:

Ուլուռակէթի պէչէրիյէտէն րուկէրտան օլանա պէշէրիյէթ աթրըգ Թէվէճճիհ կէօստէրիմսէյէնէք:

Էօյլէ իսէ մուգատտէս վաթանըն, սէֆիլ Օսմանլըլարըն խաթրը իչիւն ույանըմըզ, ույանտըրըլըմըզտա գալգըն, գալգըտըրըլըմըզտա եէրիւեուինիզ, եէրի իւքէն սէյիրտինիզ, սէյիրտէտիր իւքէն ուչունուզ:

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Եվէրէք, 4 դեկտ. 1908

ՄԷՃԼԻՍԸ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸՆ
ՄԻՒԶԱՔԷՐԱԹԸ
ՕՆՈՒՆՃԸ ԻՃԹԻՄԱ

Սաաթ 7 պուչուգտա րէիս պէյ վէ Մէպուսան մէվզըլարընա կէչէրէք, մէճլիս քիւշատ վէ միւզաքէրաթա պէտ օլունտը:

Րէիս պէյ.—Մէճլիստէ էքսէրիյէթ վա՞ր մը. միւզաքէրէյէ պաշլայաճաղըզ. աէվաիրը հիւքիւմէթտէն կէլմիշ պիր Թագըմ Թագրիր վէ լայիհալար վար. չիմտի օգունսըն. միւզաքէրէնին խիԹամընտա ևարընքի րուզնամէյէ տէրճի գարարլաշտըրըլըր: Մէզքիւր լայիհալար չու եօլտա Թաատատ օլունտը.

1.— Իսթիզրագ մուգավէլէնամէսինէ տաիր մագամը Սատարէթին Թէզքէրէսի.

2.— Թէլէկրաֆ մուխապէրաթընըն իոլահըրնա վէ Մըսըրտան ճէլպ իտիլէն Սապա բաշայա վէրիլէճէք ԹախսիսաԹա տաիր քէզա Սատարէթին Թէզքէրէսի.

3.— Իթալիատա հարէքէթի արզ միւտաայլարընա իտիլէճէք իանէյէ տաիր քէզալիք Սատարէթին Թէզքէրէսի.

4.— Գանունը Էսասինին Թաատիլնէ տաիր 3 մէպուս Թարաֆընտան վէրիլէն լայիհա.

5.— Րիւթպէլէրին իլղասը, վէ մէօհր նէրինէ իմզա գօնմասընա տաիր ԳասԹէմունի մէպուսը Իսմայիլ Մահիր էֆէնտինին լայիհասը.

6.— Գանունը Էսասինին Թէվսիի մէէզունիյէթէ [?] վէ վիլայաթ մէճլիսի ուամումիլէրինէ տաիր մատտէլէրինտէն չիմտիյէ գատար իճրա իտիլմէյէնլէրին Թաթպիգ իտիլմէսինէ միւթէալլիգ Մանասթըր մէպուսը Թրայան Նալի էֆ.նին Թագրիրի:

Րէիս պէյ.—Զապթնամէ գապուլ օլունտը. պու կիւնքի րուզնամէտէ ումուրը խարիճիյէ վէ տախիլիյէ հագգընտա Սատրազամ բաշատան իյզահաթ իսթէնիլէճէք իտի. պու պապաէ 3 Թէզքէրէ կէլտի. պազը սէպէպլէրէ մէպնի կէլմէլէրի Թէէխիւր իթթի:

Մէզքիւր Թէզքէրէտէն պիրինճիսի՝ ումուրը տախիլիյէ վէ խարիճիյէ հագգընտա իյզահաթ վէրմէք իւզրէ բազար էրթէսի կիւնիւ կէլէճէկինի, վէ իքինճիսի՝ պազը սուֆէրա իլէ մէսաիլը խարիճիյէ իչիւն ուզունճա միւլագաթա լիւզում կէօրիւլմէքլէ ազիմէթինին բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ Թաալիգինէ, վէ 3րէնճի Թէզքէրէ իսէ, բէնճշէնպիհ կիւնիւ օրԹօտօգսլարըն Եըլպաշըընա միւսատէֆ օլտուղընտան չարշէնպիհ կիւնիւնէ Թաճվիլինի իֆատէտէն իպարէթ կէօրիւլմիւշ տիր:

Րէիս պէյ.—Էօնիւմիզտէքի, չարշէնպիհ կիւնիւ Սատրազամ բաշանըն կէլմէսինի գապուլ իտիյօ՞րմըսընըզ:

Ուճուճ.—Մինասիպ, մինասիպ:

Պաաէհու Թաշլըճա մէպուսը Վասֆի պէյ, վէ Մէքքէ մէպուսը միւՖթի Ապտիւլլահ մահ էֆ.նին ինթիխապ մազպաթալարը օգունտուգտան Անթալրաճմահ էֆ.նին միւթէքաղըպէն իսթիՓանամէսի զըրաաթ վէ զապուլ իտիլտիքտէն վէ Իսմ էլ Րէչիտ հազր.ինին Թէպրիքնամէսի վէ Ֆրանսա ԲարլամէնԹօսը Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն Թէլէկրաֆնամէյէ Թագըրիլէն 250 ազաննըն 4 սաաթտա իմզա իթթիքլէրինէ տաիր Բարիզ սէֆարէթինտէն կէլէն ԹահրիրաԹըն Թէրճէմէսի այնէն զըրաաթ վէ սիրէքի ալգըշլար իհրա զըլընտըգտան վէ պատէհու Թէհրան սէֆարէթի մաալահաթկիւզարընըն վէ սէֆարէթխանէտէ քի միւլթէճիլէրին վէ Պօսնա-Հէրսէք ճէմիյէթի խայրիյէսինին Թէլէկրաֆը զըրաաթ վէ տիկէր պիր Թագըմ խուսուսի Թէլէկրաֆլար օգունմայարագ ևալըրզ Թէչէքքիւր պէյանը իլէ իգթիֆա իտիտիքտէն սօնրա:

Րուսիա մէճլիսը մէպուսանը էրմէնի ազասը Նամընա Պ. Սաղադիլեան իմզասը իլէ վիւրուտ իտէն Թէլէկրաֆըն Թէրճէմէսի տիր.

«Էրմէնի ճէմաաթընըն վէքիլի վէ մուրախխասը աըֆաթըյլա մէճլիսը մէպուսանըն քիւշատընտան տօլայը պիւԹիւն վիւքէլայի իւմմէթի խալիսանէ Թէպրիք իտէրիմ: Մէնսուպ օլտուղըմ միլլէթ պու սուրէթլէ չալըշան ՏէվլէԹը Օսմանիյէնին Թէրագգը վէ Թէալիսինի անճաքըմ իւլ գալպ Թէմէննի իթմիշ տիր: Խաթթը հարաքէթի պիւթիւն Թէպատաը պէյինինտէ հիւրրիյէթ ուխուվվէթ վէ միւսավաթ գավայիթինինի Թէէմինինտէն իպարէթ օլան Տէվլէթը Օսմանիյէ խաչասըն»:

Տիյարպէքիր Տէղապահը Իբրանոսեան Տ. Գէորգ Ծ. Վ.ին Թէլէկրաֆը տըր.

«Մէճլիսը Մէպուսանըն քիւշատընը Թէպրիք իտէրիմ: Մուսավաթ, Ատալէթ վէ Հիւրրիյէթին պիլումուլ Օսմանլըլար հագգընտա հագգըլըա Թաթպիգինի ճէնապը Հագդան Թէմէննի իտէրիմ:»

Իրան վէ Հինտիսթան Առաջնորդը Այվազեան Տ. Սահակ Արքեպ.ըն Թէլէկրաֆը տըր.

«Մէճլիսը Մէպուսանըն քիւշատը միւնասէպէթիյլէ Թէպրիքեաթը սամիմանէմի վէ մէմալիքին պիլումում գավմլարընըն հիւրրիյէթ վէ սաատէթի հագգընտաքի Թէմէննիյաթը խալիսանէմի գապուլ էյլէմէնիզի Թէմէննի իտէրիմ:»

Րէիս պէյ.—Նիւթատէն իթթիհազ ալէյհինտէ կէլէն էվրագը, մէզքիւր մէսէլէ էնճիւմէնլէրէ ալընըր իսէ օ զէման Թէվզի իտէրիմ:

Ուճուճ.— Մինասիպ:

Պաաէհու Խարըմ սաաթ Թէնէֆֆիւսէ գարար վէրիլտի:

* * *

Սաաթ 9տա իքինճի մէճլիս միւզաքէրէսինէ պաշլանտը:

Րէիս պէյ.— Իսթիզրագ մուգավէլէնամէսի լայիհասընը միւզաքէրէյէ գօյալը՞մ մը:

Ազմի պէյ.—Մալիյէ գոմիսիոնը Թէքիլ օլունսըն պու լայիհա տա օրայա հէվալէ իտիլսին, մէսէլէ մունհիմ տիր:

Րէիս.—Իսթիզրագ լայիհասընըն Թապ օլունմարագ միւզաքէրէյէ գօնըլմասընա գարար վէրիլտի. բօսՓա խըլահաթը վէ Սապա բաշա մէսէլէսի հագգընտաքի Թագրիրի միւզաքէրէյէ գօյալը՞մ մը:

Մէզքիւր լայիհա օգունմուգտա Սապա բաշանըն Թէքլիֆաթը,

1. Բօսթա նէզարէթինին Տախիլիյէ նէզարէթինտէն Փէքքի իլէ միւսթագիլլէն իտարէսի,

2. Մէմալիքը Օսմանիյէ տախիլինտէ կէօնտէրէճէք մէքթուպլարըն պէհէր 20 կրամընտան 20 բարա իւճրէթ ալընմասը,

3. Սապա բաշայա 5 սէնէ միւտատէթլէ այտա 251 լիրա մաաշ Թախսիսի չէրաիթինտէն իպարէթ կէօրիւլտի:

Րէիս պէյ.—Պու միւսթաճէլ իշ տիր, րուզնամէյէ տէրճինի գապուլ իտէ՞րմիսինիզ:

Ուճուճ.—Գապուլ, գապուլ,

Իսմաիլ Մահիր պէյ.—Թէլէկրաֆ նէզարէթի լայիհալարընըն Թէտզիգի իչիւն պիր էնճիւմէն Թէչքիլինի Թալէպ իտէրիմ:

Րէիս պէյ.—Միւթալէամըզ տօղրու, վէ չայանը Թէտգիգ տիր. անը տա նազարը տիգգաթա ալըրըզ: Սանրա Իթալիա աֆէթզէտէլէրինէ իտլէճէք իանէ մէսէլէսի միւզաքէլ օլմասը հասէպիլէ Րուզնամէյէ տախիլ օլտուղը կիպի, մէնֆիլէրին սէպէպի Փէլաքէթլէրի օլանլար հագգընտա իճապը տատալէթին իճրասը վէ րիւէթպէլէրին լագվը վէ մէօհր նէրինէ իմզա գօնըլմասընա տաիր լայիհալար ևարընքի րուզնամէյէ գօնուլտը:

Րէիս պէյ.—Գանունը Էսասի Թաատիլինէ տաիր 3 լաիհա վար: Մէզքիւր լաիհալարըն տա ևարընքի րուզնամէյէ տէրճինէ գարար վէրիլտի:

Պաաէհու Թրայան Նալէ էֆ.նին Թագրիրի օգունմագտան սօնրա,

Րէիս.—Պու պապաէ իյզահաթ վէրիլմէսի լազըմ տըր:

Թրայան.—Վիլայաթտա հէր սէնէ մէճալիսը ուամումիյէ Թօբլանմասը իչիւն տիւթուըրըն 1 ինճի ճիլթինտէ վէ Գանունը Էսասիտէ տախի այըրճա սարահաթ վար տըր: Պունլար չիմտիյէ գատար Թաթպիգ օլունմատը, ևանի վիլայէթլէրտէ ուամումի մէճալիսլէր իճթիմա իթմէտի. հալ պու քի պու մէճալիսլէր քիւչիւք պիրէր միլլէթ մէճլիսի տիր. Թէչքիլաթլարընըն իճրասընը Թալէպ իտիյօրըմ:

Մէզքիւր Թագրիր տախի րուզնամէյէ տախիլ իտիլտի:

Թասֆիյէի րիւթէպի աաքերիյէյէ տաիր, պիրինճի րէիս վէքիլի Էտիրնէ մէպուսը Մէհմէտ Թալէաթ պէյին Թագրիրի օգունմատը. էրթէսի կիւնքի (պու կիւն) րուզնամէյէ տէրճի րիւաէթ Թարաֆընտան վուգու պուլան Թէքլիֆ իւզէրինէ Թէնսիպ օլունտը:

Միւթէճաղըպէն Թէզաւիւ մատալլար հագգընտաքի, Հալէպ մէպուսը Ալի Ճէնանի պէյին Թագրիրի օգունտը:

Ալի Ճէնանի պէյ:— Պու պապաէ Թէզաւիւ նէզարէթինտէն իյզահաթ իսԹէնիլմէսինի Թէքլիֆ իտէրիմ:

Հիւսէյին Ճահիտ պէյ.—Իյզահաթ իսթէմէկէ հաճէթ եօգ տըր: Գանունը միւթալէա իթմէք քիֆաֆի տիր. Թապիի գանունտա Թէվֆիգըն մուամէլէ էյլէտկինի նէզարէթ պէյան իտէճէք տիր: Շայէտ մուղայիրը գանուն պիր մուամէլէ իտիլմիշ իսէ՝ անըն պէյանը լազըմ տըր:

Զօհրապ էֆ.— Իյզահաթ իսթէնիլէճէք մատտէլէր Նիզամնամէտէ միւսէրրահ տըր: Պիզ հէյէթը մէպուսանը պաշգա ուսուլէ սէվգ իտէր իսէք, պու ուսուլը Նիզամնամըզըգ Թէվլիտ իտէր: Շիմտի մէպուսլարտան պիրի վիւքէլատան պիր ճիհէթ հագգընտա իյզահաթ իսթէյօր պուճա մաճալ վա՞ր մը ևօ՞գ մը, պու օ զատար մուհիմմ պիր մէսէլէ՞ մի քի նազըր կէլսին տէ իյզահաթ վէրսին, պումէսէլէ ճիհէթի ախլագիյէ վէ Մալիյէնօթայը նազարընտան մուհիմմտիր: Ուսուլ իթթիպարըյլա էվվէլա միւհթաճը իսթիյզահ օլուպ օլմատըղը Թէտգիգ իտիլմէլի պաաէհու նազըր կէլսին իյզահաթ վէրսին, պու իյզահաթ իւզէրինէ հէյէթ միւզաքէրէ իտէր, էնճիւմէնէ հէվալէ իտիլմէսի մէվզուտը պահս օլամազ:

Մէզքիւր լայիհանըն հէյէթճէ միւզաքէրէ օլընաճաղընը րէիս պէյ պէյան իթմիշ տիր:

Նիհայէթ նազըրտան բազար իրթէսի իյզահաթ իսթէնիլմէսինէ էքսէրիյէթլէ գարար վէրիլէրէք իճթիմայա նիհայէթ վէրիլտի:

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Տույունը ուամումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինին պանտօլըմը հավի իրէք պէօճէյի Թօխումլարը գութալարընըն, Ֆըրանսայա իխալընտէ, Ֆրանսա տէվլէԹի Թարաֆընտան հիչ պիր ռէսմ գօնթրոլ իճրա օլընմայաճաղը իլան օլունըր:

29/11 յունվ. 1909

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԻՏԱՐԷՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Մէվըուգէն խապէր ալընտըղընա կէօրէ, հիւքիւմէթ Թարաֆընտան Իտարէյի Մախսուսէնին պիր հալը ինթիգամա գօնուլմասընը խապէր ալան էրլի վէ էճնէպի սէրմայէտարլարընտան 3 Օսմանլը, 1 Պէլճիգալը, 1 Ինկիլիզ, 1 Ֆրանսըզ, 1 Ալէման մալիյէ հէյէթէլէրի քէնտի նամ վէ հիսապլարընա այրը այրը պիրէր Օսմանլը անօնիմ չիրքէթի Թէչքիլ իթմէք, վէ Իտարէյի Մախսուսէ իմթիյազընտան իսթիֆատէ էյլէմէք չարթը իլէ Նաֆիա նէզարէթինէ պիր չօգ իսթիտալար Թագտիմ էյլէմիշլէր տիր:

Ալէման սէրմայէտարլարը նամընա Անատօլու չըմէնտօֆէր տիրէքթօրը Մ. Հիւկնէն միւրաճաաթ էյլէմիշ տիր:

Ֆրանսանըն Մէսաժըրի Մարիթիմ վաբօր չիրքէթի միւտիրլէրինտէն միւրէքքէպ պիր չիրքէթ նամընա չէհրիմիզ Ֆրանսըզ պանքէրլէրինտէն պիրի Թարաֆընտան պիր իսթիտա Թագտիմ օլընմըշլա պէրապէր, պու մէսէլէ իչիւն «Շուրայի Իւմմէթ» կազէթասը էրքեանընտան Ֆայիգ Թօլէտօ էֆ. տախի Նաֆիայա միւրաճաաթ իթմիշ տիր:

Նաֆիա նէզարէթինճէ միւրաճաաթ իտէնլէրին չօզալմասընա մէպնի, մէնաֆիի մէմլէքէթ կէօզէտիլէրէք ուամումիյէթ իթիպարը իլէ պիր մուգավէլէնամէ միւսվէտտէսի հազըրլընմըշ տըր:

Պու մուգավէլէ հէյէթի մալիյէնին հէր պիրինէ իրայէ իտիլէրէք, տէվլէթէ էն զիյատէ մէնֆաաթ Թէէմինինէ մուվաֆֆագաթ իտէն հէյէթ Թէրճիհ օլունաճագ իսէ տէ, հէր հանկը պիր էճնէպի հէյէթի մալիյէսի տէրճէճէսինտէ Օսմանլը սէրմայէտարլարը Թարաֆընտան մէնաֆի Թէէմին իտիլտիկի հալտէ, Թապիի օսմանլը միւէսսէսէլէր իւսթիւն տուլաճագ տըր:

Ինչպու անօնիմ Շիրքէթին սէրմայէսի 1,300,000 լիրա օլաճագ տըր:

Պունտան պիր միլիօնը վաբօր սաթըն ալընմագ վէ հավուզլար ինչասընա հասր օլընաճագ վէ իւչ ևիւզ պին լիրասը Իտարէի Մախսուսէնին տէվայիրէ վէ էֆրատա օլան պօրճլարընըն Թէսվիյէսինէ Թախսիս իտիլէճէք տիր:

Պու 300,000 լիրայա մուգապիլ, Իտարէի Մախսուսէ տախի միւթէատտիտ իսկէլէլէրի վէ սաթըլմագ իւզրէ 30ը միւթէճավիզ էսկի վաբօրլարը Շիրքէթէ Փէրաղ իտէճէք տիր:

Պու պապտէքի մուգավէլէնամէնին ահքեամ վէ չարթլարընտան պիրի տէ Թէչէքքիւլ իտէճէք Շիրքէթին Օսմանլը անօնիմ չիրքէթի օլմասը վէ իսթիաճ իտէճէյի հիսսէ սէնէտլէրինին ևիւզտէ էլլիսինին Նամա մուհարրէր, մամաֆիհ սըրֆ Օսմանլըլարա Թախսիս գըլընմասը վէ հէյէթի իտարէնին Նըսֆը իլէ մէճլիսի իտարէ րէիսինին տախի Օսմանլը Թէպաասընտան պուլընմասը տըր:

Մէմլէքէթիմիզտէ սէրմայէ սահիպլէրինին պու կիպի Թէշէպպիւսէ վէ մալիյէ անօնիմ չիրքէթլէրի Թէշքիլինէ հէնուզ ալըշմամըշ օլտուղլարը ճիհէթլէ, Նամա մուհարրէր օլմասընա գարար վէրիլէն 600,000 լիրայը միւթէճավիզ հիսսէ սէնէտլէրինին միւշթէրիսի սըրֆ Օսմանլըլարտան Թէչէքքիւլ իթմէսինի պէրազ զօր կէօրէնլէր վար տըր:

Պիզ էհալիմիզին հըսսիյաթը համիյէԹինտէն էմին օլտուղըմըզ ճիհէթլէ, Օսմանլը սանաճագընը ուզագ տէնիզլէրէ կէօթիւրէճէք օլան պէօյլէ պիր պահրիյէճի Թէշէպպիւսին մուհիմ սէրմայէսինի Օսմանլը քարտաշըն Թէչքիլ իտէճէկինի վէ պու խուսուստա վաթանտաշլարըմըզըն հէմ մաատի վէ հէմ տէ մանէվի օլան պու կիպի պիր մէնպայը մէնաֆիին Թէէմին վէ խատմէսի զըմընընտա աէքտիկէրիյէ ևարըշ իտէճէսինէ նազաէն իւմիտվար իտէրէք, նամուսլը միւլլի ևիւքսէլմէյէ չիմատան օլաճագլարընը գաթէն իւմիտ իտիյօր, նէթիճէսի մուվաֆֆագիյէթինէ չիմտիտէն էմին օլապիլիրիզ:

ՊՕՍՆԱ-ՀԷՐՍԷԿ մէսէլէսի հագգընտա, Աւստրիա սէֆիրի Թարաֆընտան Թէքլիֆ իտիլէն 2 պուչուգ միլեօն լիրա Թազմինաթը մալիյէ Մէճլիսը Վիւքէլաճա րէտտ իտիլմէյիպ, բազար կիւնիւ ուզուն ուզատըյէ Մէճլիսը Վիւքէլատա Թէզքէքիւր իտիլտիկինի «ԼաԹիւրքի» պէյան իտիյօր:

ԱՎՍՏՐԻԱՆԸՆ Պօսնա իչիւն Էվգաֆա մուգապիլ վէրմէք իսթէտիյի 2 պուչուգ միլիօն լիրանըն տէքմի գապուլինէ Մէճլիսը Վիւքէլաճա գարար վէրիլտիյի տուինքի «Ճէրիտէի Շարգիյէ»տէ եազըլմըշ իտի:

Ալընան մալիւմաթա կէօրէ՝ Սատրազամ բաշա Ավստրիանըն պու Թէքլիֆինի ևալընըզ հէյէթը վիւքէլայա Թէքլիֆ իթմիշ տիր:

Ավստրիա սէֆիրի Մարքի Բալլավիչինի պու կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք Սատրազամ բաշա իլէ միւլագաթ իտէճէք տիր:

Զարչէնպիհ կիւնի Մէճլիսը Մէպուսանտա պու մէսէլէյէ տաիր իյզահաթ վէրիլէճէք տիր:

ԳՕՆԷԱ վիլայէթինտէն 44 իմզա իլէ 29 դեկտեմբ. Թարիխլի Թէլէկրաֆնամէ տիր.

«Զուլմ վէ Թէատտիսի մէքթուպճըլըզը՞տա մէչհուտըմըզ օլան վալի Նազըմ բաշա իլէ իկանը հուրրիյէթտէն սօնրա, Փէնա անավալի մէյտանա չըգան իսթիպտատ Թարաֆտարլարը էհալիյի էզիյօր. ճէմիյէթը խայրիյէյի քէմալը հագարէթլէ պասըլըար, խայրխահանը միւլէթ այագլար ալթընտա ալընտը, հուրրիյէթ վէ սաայիշ մահվ օլտու. Թարիխը ալէմտէ քիրլէնմէմիշ օլան միւպարէք վաթանըմըզտա մուտւալ վուգուաթընտան զիյատէ Թէհլիքէ զուհուրի գավիէն մէմուլ տըր. պու կիւ վալինին զալտըրըլմասընը վէ հուրրիյէԹին պազասընը Թէլէկրաֆխանէտէ պէքլէրիզ:»

ԿԻՒՅԱ իտարէյի էօրֆիյէ իլան օլընաճաղընտան գօզգամագտա օլտուղլարընա տաիր Բէօթահիատան չէքիլէն Թէլէկրաֆ ուզէրինէ, Տախիլիյէ նէզարէթինտէն տուն կէճէ Պրուսա վալիվէքեալէթինէ պիր Թէլէկրաֆ չէքիլմիշ վէ պու Թէլէկրաֆտա մէզքիւր չէհիրտէ իտարէի էօրֆիյէ իլանընտա պիր սէպէպ պուլընմատըղը կիպի, տաայիշի մահէլլիյի իխլալէ ճէսարէթ իթտիքլէրի կէրէք մահէլլի իչարէթտէն վէ կէրէք էվվէլճէ կէօնտէրիլիգ պու քէրրէ ավտէթ իտէն հէյէթի Թահգիգիյէնին րաբօրընտան անլաշըլան աահաբը նուֆուզտան Րասիհ վէ Րիֆաթ էֆ.լէրին, միւթէտաըրըֆ Օսման բաշանըն խատէյի մէմուրիյէթինտէն միւնֆէիլ օլարագ, պու կիպի տէվզմէ Թէլէկրաֆլար իլէ Թաճիգ իթմէքտէ օլտուղլարը անլաշըլտըղը, վէ մուխէլլի սաայիշ անվալ ու հարէքէթէ ճիւրաթ իտէնլէրի՝ Թութուլարագ Ալիյէյէ Թէսլիմլէրի հագգընտա պու քէրրէ տէ կէրէք ճինհէթի ազէրիյէ վէ կէրէք միւլքիյէյէ Թէպլիղաթ իճրա իտիլտիկի իչար օլընմըշ տըր:

ՍԱՊՐԳԻ ՄԱՊԷՅՆ պաշ քիաթիպի Թահսին բաշանըն մուհաքէմէսի յունվ. 26ընա Թաալիգ իտիլտի:

Մուտաիլէյհին մահքէմէյէ ճէլպի իչիւն կէօնտէրիլէն ճէլպնամէյէ ճէնապլէն, Սատարէթին էմրի իլէ մէվզուֆ օլտուղընտան կէլէմէյէճէյինի պէյան իթմիշ իմիշ:

Պոլիսին իւզէրինէ իճինճիճէզա մահքէմէսինտէն Աթիյէ վէ Զապթիյէ նէզարէթլէրինէ պիր Թէզքէրէ ևազըլարագ մուամէլէյէնին մէվգուֆ օլուպ օլամատըղը սօրուլմըշ, վէ զապըթասաա մէվգուֆ օլմատըղը անլաշըլմըշ տըր:

Մուամէլէյէնին տօլանտըրըլըղըտան տօլայը մուհաքէմէսինին իճրա օլընաճաղը րիվայէթ իտիլիյօր իսէ տէ, մումայլէյհ, Սուլթան Համիտըն աշճը Վարդան Նամընտա պիրինի Օհաննէս իսմինտէ պիրինին իթթիրասը իլէ հագսըզ ևէրէ 62 կիւն Պէքիրքէօյ գարագօլընտա վէ Զապթիյէտէ հապս վէ իչքէնճէ վէ ազապ իթտիրմէսինտէն տօլայը ամմէի մուճիպ աըֆաթը իլէ միւթթէհիմ տիր:

«ՍԻՐՊԷՍԹԻ» կազէթասը, Զէյթուն գայմագամը ճէտիտ Իպրահիմ բաշա ալէյհինտէ Զըպլագեան էֆ.նին տէրճ էթմիչ օլտուղը պէնտի իւքթիպաս իտէրէք, աթիտէքի Փըգրալարը իլավէ իտիյօր:

«Զըպլագեան էֆ.նին չու պէյանաԹը հագիգաթէն տօղրու իսէ, Թէէսսիւֆլէրի չայան պիր հալ տըր. մաէթԹէէսսիւֆ հալէա հիւքիւմէթ զըվամ վէ գարարընը պուլամատը, հալէա տէվրը տապըտատիկեարլարընմիւհիմմ միւհիմմ մէմուրիյէթլէրէ Նասպ ու Թային իտիլմէքտէ տէվամ օլունըյօր:

Հէլէ Իպրահիմ բաշա կիպի պէօյլէ մաղիսի գարանլըգ վէ լէքէլի օլան պիր քիմսէնին Զէյթուն կիպի բէք էհէմմիյէթլի պիր գազայա Թային իտիլմէսի քէյֆիյէթի, ումուրը տախիլիյէնինի նէ գատար չայանը Թէէսսիւֆ պիր Թարզտա ճէրէյան իթթիկինի իսպաթ իտէր:

Պունտան 10—12 սէնէ էվվէլ ԶէյԹունտ վուգուաթը հալէա խաթըրլարտա տըր: Այլարճա տէվամ իտէն միւսատէմէլէր էվլատը վաթանը վէ տոաքիրը օսմանիյէյի նէ տէրէճէ իզրար իթթիկի հէր քէսճէ մալիւմ տիր:

Օ վագաալարտան պէրու Զէյթունա հէր Խրիսթիյան գայմագամլար կէօնտէրիլմիշ իտի: Պու կիւն իսէ՝ Զէյթունլըլարը հիչ իտարէ իտէմէյէճէք վէ զաԹէն չայանը էմնիյէթ վէ իթիմատ օլմայան պիր քիմսէնին էօյլէ Նազիք պիր ևէրէ գայմագամ Թային իտիլմէսի զաԹան ուզագը կէօրմէք վէ աֆիլանէ պիր իչ օլմատըղընը Թէէսսիւֆլէր իլէ, ինՓիալլար իլէ Թէքրար իտէրիզ:»

ՄԻՍԹՔԻՒՔԵԱԹ ԻՏԱՐԻՍԻ
80 ՊԻՆ ԼԻՐԱԼԸԳ ԻԽԹԻԼԱՍ

Մէսքիւքեաթ միւտիրի Հազզը պէյին 320 սէնէսինտէն պաշլայան Թարիխի Թայինինտէն իթիպարէն չիմտիյէ գատար 7 պուչուգ միլեօն լիրալըգ մէճտիյէ վէ լիրա օլարագ … պազլտա վուգու պուլան սույի իսթիմալաԹընտան տօլայը հիսապըն Թէտգ-

գընտա տայիր միւլգա մէճլիսի մալիյէ ազայը աազըլգաալընտան ճէլալ վէ Մուհիտտին վէ գուրօն միւտիրի Ապտիւրրահման, վէքիլի Թահսին միւտիրի Մուզաֆֆէր պէյլէր իլէ Թօբխանէ ֆէնն մէմուրը Վիչգօգս բաշտաան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր:

Մումաիլէյհ Հազգը պէյ մէմուրլարա խիթապէն, սիզէ սիւալ օլընան սէօզէ տօղրու ճէվապ վէրիր իսէնիզ սիզի աէրհալ գօվարըմ Թէնպիհաթընտա պուլընտըղը կիպի, տօղրու սէօյլէմէք իսթէմէտիքլէրինտէն տօլայը 18 քիշի գատար իխրաճ իթմիշ տիր:

Անլէրտէ սուրէթը մախսուսէտէ Մալիյէ Նէզարէթինէ միւրաճաաթլէ Հազգը պէյին ճաղըղը սուի մուամէլաթը պիլիյօրըզ, մէյտանա չըգարաճաղըզ ռէյի պիր իսթիտա թագտիմ իթմիշլէր տիր:

Հէյէթը մէզքիւրէճէ իճրա խուլէն թահգիգաթտա մումաիլէյհին չիմտիյէ գատար 70-80,000 լիրա գատար պիր իխթիլասը վուգու պուլտըղը թէպէյիւն իտիյոր:

Հէյէթի Թահգիգըյէ Թարաֆընտան կէօրիւլէն լիւզում իւզէրինէ Հարպիյէ Նէզարէթինտէն 10 տանէ եէմէն միտալեասը իսթէնիլէրէք, երիտիլէճէք տիր:

Թահգիգաթա տէվամ օլունմագտա տըր:

ՇՈՒՐԱՅԸ ՏԷվլէթ հէյէթի ումումիյէսինին տիւնքի իճթիմայինտէ միւտալէթի իմթիյազը խիթամ պուլմուշ օլան Խալիճ վափօրլարընըն իմթիյազընա այիտ խուսուսաթըն թէտգիգը իլէ իշթիղալ իթիլմիշ վէ հէնուզ պիր գարար վէրիլմէմիշ տիր:

ԿԻՐԻՏՏԷՆ ալընան մալիւմաթա նէզարէն՝ Մակէտոնիատա էչգըյա չէթէլէրի թէչքիլ իթմէք իւզրէ 19 դէկտ. ճումաա կիւնիւ 15 Րում ղօզի վափօրը իլէ ազիմէթ իթմիշլէր, վէ պունլար եսկի էչգըյա չէթէլէրի էֆրատընտան իմիշլէր:

Րումլարըն Եաննեաստա տախի պու խօլտա պէօյլէ միգասատա պիր թէշէպպիւսլէրի վար իմիշ:

Պինաէնալէյհ հիւքիւմէթի Օսմանիյէ չու սըրատա կէրէք Եաննա, կէրէք Մակէտոնիատա ույանըգ տավրանմալը տըր. պա խուսուսա պու կիպի էչգըյայը իլք տօղմտա թէբէլէմէք լազըմ տըր:

ՍԱՏՐԱՃԱՄ բաշա եաըրն Մէճլիսը Մէպուսանտա պէյաննամէսինի օգումատըրաճաղընտան, Մէճլիսը Խասսա Վիւքէլա պու կիւն իճթիմա իտէճէք տիր:

ԽԱՊԻՐ ալընտըղընա կէօրէ, Խարիճիյէ Նազըրը Թէվֆիգ բաշա իսթիֆա իյէ գապինէտէն ալըլմագ կիպի պիր թէշէպպիւսաթէ պուլընմամըշ տըր:

Կէրէք Տախիլիյէ Նազըրը վէ կէրէք Խարիճիյէ Նազըրը բաշալար իլէ, Քեամիլ բաշա գապինէսի էրքեանը արասընտա իխթիլաֆ մէվճուտ տէյիլ տիր,

Կազէթալարտա կէօրիւլէն հավատիս աըլըրըղ վէ եախուտ տահա եսկի պիր զէմանա աիտ օլմագ իճապ իտէր:

ԶԱՊԹԻՅԷ Նազըրը Մահմուտ Թէվֆիգ Րէֆիգ պէյին իսթիֆա իտէճէկի պազը կազէթալարտա կէօրիւլմիշ իսէ տէ, միւշարիւլէյհ տիւն աքշամ մէմուրիյէթլէրինէ կէլտիքլէրի կիպի, պէօյլէ պիր ֆիքիրլէրի տէ եօգ տըր:

ՄՈՒՍՈՒԼ վիլայէթինտէն 29 դէկտ. թարիխի իլէ կէլէն Թէլէկրաֆնամէ տիր:

«Շուրիչէ իշթիրագ իտէն էֆրատտան պիր գըսմը թէսլիմի սիլահ իթմիշ, պագըլարը տախի ճէպրէն տէրտէսթ իտիլմիշ վէ ֆիրար իտէնլէր տէ օլմուշ տըր:

Պիր գըսմը էլան գըշլալարընտա սըղընմագտա տըր:

Վիրանշէհիր վէ Տիեարպէքիրտէն կէլմէսինէ պէքլէնիլէն ասքէրլէրին կէլմէսինէ գատար եէնիտէն պիր վագաայա մէյտան վէրիլմէմէսի իչիւն մէրգումլարըն իւզէրինէ կիտիլմէքտէ տիր:

Շէհրին կէրէք տախիլ վէ կէրէք խարիճինտէ սիւքիւն վէ աասայիշ պէրտէվամ տըր»:

ՀԱՐԷՔԷԱԹԸ ԱՍՔԷՐԻՅԷ

Պուլկար իսթիհքեամ Թապուրը 400 գատար նէֆէրլէ Րիլօ մանասթըրը ճիվարընտա վէ պիզիմ Թարաֆա հաքիմ թէբէլէրտէ Թօբ նէբլէչտիրիլմէք իւզրէ գար իլէ գաբլամըշ արազի իւզէրինտէ 15 կիւնտէն պէրու ֆէվգէլատէ պիր ֆաալիյէթլէ եօլ եաբմագտա օլտուղը վէ պու ամէլիյաթըն զայէթ կիզլի Թութուլտըղը վէ Րիլօ մանասթըրը իլէ Րիլօ քէօյիւ արասընտա վէ պիզիմ Պարմօքրա կէչիտինի կէօրմէքտէ օլան պիր թէբէտէ տախի իսթիհքեամ եաբըլմագտա պուլունտըղը վէ իսթիհքեամ պինալարըն սօնրա եօլ եաբմայա պաշլայաճաղլարը վէ պու ինշաաթըն տախի պիզիմ Թարաֆա կէչիրիլիպ խապէր վէրիլմէմէսի իչիւն 200 գատար Պուլկար նէֆէրի գարագօլ վէ տէվրիյէլէրէ Թազիմ էյլէտիկի վէ պու իսթիհքեամըն Րուզը Խըզըրտան էվվէլ հէր հալտէ իքմալինէ չալըշըլտըղը իճրա իտիլէն Թահգիգաթտան անլաշըլմըշ վէ քէյֆիյէթ ճալիպի նազար կէօրիւլմիշ օլմալը մէրճիինէ պիլտիրիլմիշ տիր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ԳԱՏԸՆԼԱՐ ԹԷՐԱԳԳԻՓԷՐՎԷՐ ՃԷՄԻՅԷԹԻՆԻՆ ՊՐՕԿՐԱՄԸ

Օսմանլը Թօբրագընտա պուլընան մուխթէլիֆ գավմլար միյանընտա աբգու խուլէն սայ վէ ֆաալիյէթը միւթէրէքքիյի մէվգիի իհրայա գօյմագ, պիլաթէֆրիգը ճինս ու մէզհէպ «Օսմանլը գատընլար Թէրագգիփէրվէր ճէմիյէթի» նամընտա պիր շիրքէթ թէշքիլ օլունմըշ տըր:

Պու շիրքէթին մագսատը աթիւլզիքր խուսուսլարը իճրա իթմէքտէն իպարէթ օլաճագ տըր:

1.—Զարուրէթա միւգթէտիր օլան ֆագիրլէրէ իշ պուլմագ իչիւն պիր «իշ եէրի» իհտաս իթմէք:

2.—Ֆագիր գատընլարա պիր սէնաաթ էօյրէթմէք իչիւն տարիւսսէնաա աչմագ:

3.—Վիլայէթլէրտէ պուլընան Թիւրք, Էրմէնի, Րում վէ մէզհէպը սաիրէյէ մախսուս օլան քիւթիւպխանէ վէ գըրաաթխանէլէրէ հէր լիսանտան Թապ օլունմըշ քիթապլար կէօնտէրմէք:

4.—Հէր Նէ էսպապա մէպնի օլուրսա օլսուն, պիքէս գալան չօճուգլարը մէքթէպէ գայտ իթտիրմէք:

5.—Հարպ զէմանընտա մէճրուհլարը թէտավի իթմէք:

6.—Հազիգաթէն աճիզ վէ եօգսուլ գալանլարա վէ հարիգզէտէկեանա մաատի վէ մանէվի մուավէնէթտէ պուլընմագ:

7.—Ճէմիյէթէ իշթիրաք իտէն գատընլարըն Թաալիմ ու Թէրպիյէսինէ չալըշմագ, վիլայէթլէրտէ տախի այնը սուրէթտէ ճէմիյէթլէր թէշքիլ օլունըպ, պունլարը Սթանպօլտաքի ճէմիյէթը մէրքէզիյէյէ րապթ իթմէքտէն իպարէթ տիր:

Մահալը միւրաճաաթ.—Պէյօղլունտա Գումպարաճը եօղուշընտա 74 նումէրօյը խանէտէ՝ Մատամ ՄԱՐԻ ԱՂԱՃԱՆ ՓԻՔՐԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ ՍՐԲԱԶԱՆԸՆ Ս. Էջմիածին կաթողիկօսլըղընա ինթիխապընըն Թաստիգինէ տաիր հէնուզ Բաթրիգխանէյէ րէսմի պիր մալիւմաթ վիւրուտ իթմէմիշ տիր: «Եէնի Կազէթա» րէֆիգիմիզին մալիւմաթը էկէր տօղրու օլսա իտի, սէֆարէթ Թարաֆընտան հիչ աէյիլսէ տուն միւշարիւլէյհ Իզմիրլեան Սրբազանա Թէպրիքեաթ պէյան օլընաճագ իտի:

ԹՕՐԳԱՐՈՒ քիլիսէսինէ այիտ օլան էմլաքըն մօմծը Նիկօղօս Նամըլյա մուգայէտէ օլմասընտան տօլայը՝ մահկէմտաա իտիլտիկինէ տաիր Թիւրքճէ կազէթալարտան պիր ֆըգրա նագլ իթմիշ վէ պու պապտէ միւթալէամըզը պէյան էյլէմիշ իտիք: Բաղ. Ժողով ազասընտան Գրիգոր Զօհրապ էֆ. պու մէսէլէ հագգընտա Էվգաֆ Նազըրը իլէ պիր միւլագաթ իճրա իտէրէք, միւշարիւլէյհ պու կիպի էմլաքըն սախթէ իսիմլէրլէ մուգայէտէ օլաճագ իէրտէ, տօղրուտան տօղրույա այիտ օլտուղը քիլիսէ նամընա գայտ օլունմասընը տաիր Մէճլիսը Մէպուսանա պիր գանուն լայիհասը Թագտիմ իթմէք Թասավվուրընը պէյան իթմիշ տիր: Զօհրապ էֆ. չու հալտէ Էվգաֆ մէմուրլարընա պու կիպի էմլաքը միւտախալէ իթմէմէք իչիւն էմր վէրիլմէսինի րէճա իթտիկինտէն, Նազըր հազրէթլէրի պունըն Բաթրիգխանէճէ պա Թագրիր իսթիտա իտիլմէսի լիւզումընը պէյան իթմիշ օլտուղընտան, մումաիլէյհ Զօհրապ էֆ. պու կիւն քէյֆիյէթի Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ թէպլիղ իտէճէք տիր:

ԻՐԶԻՆՃԱՆ Առաջնորդը Բաթրիգխանէյէ չէքտիկի պիր Թէլէկրաֆտա չէհիրտէ վէ ճիվար քէօյլէրտէ գըթլըղըն իճրաի հիւքմ էյլէտիկինի պիլտիրիպ, իյանէ Թալէպ իթմիշ տիր:

ՄՍԸՐ ճէմիյէթը խայրիյէսի եագընտա Բաթրիգխանէյէ 2800 լիրա իյանէ կէօնտէրէճէք վէ պու բարա իլէ Թաշրա միւհթաճիյինինէ Թօխում վէ ալէթը զըրաիյէ թէվզի իտիլէճէք տիր:

Մէպլաղը մէզքիւր պիր գաչ սէնէ էվվէլ Եակօբեան Լեւոն պէյ Թարաֆընտան միլլէթին էն միւհիմ պիր իհթիյաճաթընա Թախսիս իտիլմէք իչիւն Թէրք իտիլմիշ վէ էլէճէմ Ջօղոս բաշա մարիֆէթիյլէ գահիրէտէքեանա Թէվզի իտիլմիշ տիր:

ՊՕՂԱՃԼԵԱՆ վէ Րումէլին Էրմէնիլէրի Թարաֆընտան պիր խայր իմզա իլէ վիւրուտ իտէն պիր Թէլէկրաֆտա, մահալլի Թիւրք էհալիսինտէն պազը քէսան էվտէն էվէ կէչէրէք Թիւրքլէրի Էրմէնիլէր ալէյհինէ Թէշվիգ իթմէքտէ իմիշլէր: Էհալի պունտան տօլայը գօրգուլու տիւչար օլարագ վէ Թիւրքլէրին սիլահլը կէզտիքլէրինի կէօրէրէք Թէհլիքէնին նէ գատար պէօյիւք օլտուղունը անլամագտա տըր: Էրմէնիլէր վէրկիլէրին պարը ալթընտա էզիլմիշ օլտուգլարը հալտէ այտա պիր լիրա իչիւն 8-10 գշ. ֆարգ վէրմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընըյօրլար:

Հիւքիւմէթը մահալլիյէ պու խուսուստա գայտսըզ տավրանտըղընտան էհալի իմտատ Թալէպինէ մէճպուր օլմուշ տըր.

ՋԷՅԹՈՒՆ ՊՐՈՒՆԸ գաբլըլընտա պուլընան Նազարէթ աղա Ալլահվէրտեանըն այիտ վաղի պաղչէտէ չալըշան Վանըլը Գրիգոր Գալուստեան վէ Գրիգոր Մխիթարեան, 10 կիւն մուգատտէմ Նազարէթ աղատան ալըլաճագ սօնրա եօլտա գայպ օլմուշլար տըր: Ղայպ օլանլարըն այիլէլէրի Թահգիգաթ իճրա իտիլմէք իչիւն Փոխանորդ Հայրա միւրաճաաթ իթմիշլէր վէ մումաիլէյհ իճրա իթթախլի Թահգիգաթտա, այըն 18ինտէ տախի տիկէր 3 Էրմէնի բէնչպէր օրատա պուլընան Արնավուտա պաղչէպանլար իլէ ժանտարմալարտան Թաազգիպ օլընըպ, նիհայէթ քէնտիլէրինի գուրթարմաղա մուվաֆագ օլմուշլար տըր: Քէյֆիյէթ Փոխանորդ հայր սուրէթը բաքօրթօսը իլէ Բաթրիգ Սրբազանա պիլտիրիլէրէք, միւշարիւլէյհ ճումաա էրթէսի կիւնիւ Զապթիյէ Նէզարէթինէ պիր Թագրիր կէօնտէրմիշ վէ պու իքի Էրմէնիլէրին պուլընմասընը Թալէպ էյլէմիշ տիր:

ԶԱՊԹԻՅԷ Նէզարէթի պունտան ագտէմ գույումճը էսնաֆընըն արզու վէ Թալէպի իլէ, իքի Էրմէնի պէքճիյի Թէքրար Զարչուի Քէպիրէ գօյմուշ իտի:

Գույումճըլարըն Թալէպի իւզէրինէ տիկէր 4 Էրմէնիլէր տէ Զարչուի Քէպիրէ պէքճի Թային օլունմըշլար տըր:

ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՆԻՆ ՀԱԼԻ

Ս. Փրկիչ Խաստախանէսի, մատտի սուրէթտէ չայանը մէրհամէթ պիր հալտէ պուլընըյօր: Պիր գաչ այտան պէրու իյանէլէրին Թաչրա միւհթաճինինէ Թախսիսի, Խաստախանէ մէնֆաաթընա պէօյլէ պիր սէքթէ վէրտի, զիրա Խասթախանէնին էթ վէ էքմէք Թախսիսաթընտան մաատա ճիւզի պիր մըգտարըտա էմլագ վարիտաթը վար տըր: Պու իսէ խարիճէ քիֆայէթ իթմէտիկինտէն հէր հալտէ իյանէլէրէ լիւզում վար տըր:

Իմտի 6 այ էվվէլ 800 պիլվայէկեան իչիւն մէվճուտ օլան վէսաիթ քիֆայէթ էյլէմէտիկի հալտէ, պու կիւն խաստախանէտէ պուլընանլարըն ատէտի 1000է չըգմըչտան սօնրա պու վէսայիթին Նագըլ քիֆայէթ իտէճէկի գօլայճա տիւշիւնիլէպիլիր:

Պու հալէ գարշը, խաստախանէնին արթըգ նէ մէվգըտա պուլընտըղը գոլայճա անլաշըլապիլիր, էկէր պու սէպէպլէ Ալլանեան Ցարութիւն էֆ.նին րեյասէթի Թահթընտա պուլընան հէյէթը իտարէ իսթիֆա իտուպ, աէրինէ տիկէր պիր հէյէթ թէչքիլ օլընը իսէ տէ, պու հէյէթ Բաղ. Ժողով Թարաֆընտան էօյլէ եանըլը պիր Թարզտա թէչքիլ օլընը քի, թէշէքքիւլ իթմէտէն տաղըլաը վէ նիհայէթ միւլէթէ սապըգ հէյէթ միւրաճաաթ օլընըպ, տէվամը մէմուրիյէթլէրի րէճա իտիլտի:

Խաստախանէ իչիւն բէք չօգ ֆէտաքեարլըղըա պուլընան սապըգ իտարէ հէյէթի պէօյլէ մուհիմ պիր սըրատա խաստախանէյի նէուզ իպտիպ պըրագմամաք իչիւն մուվագգաթէն իտարէյի աէբէօհտէ էյլէտի, հալպուքի խաստախանէնին ալըղընը տա քէնտիլէրի գարամաղա մէճպուր օլմաաղըլըրընտան, միլլէթէ միւրաճաաթ իտուպ 600 լիրա թէպարրուի իչիւն իքի Թէշթիրօ լուղայաթը Թէրթիպինէ մէճպուր օլտուլար:

Պու օյունլար կէլէճէք ճումաա էրթէսի կէճէսի իլէ բազար կիւնտիւզին Պէյօղլունտա Վարիէթէ Թէաթրօսընտա իճրա օլունաճագ վէ ասքէրի մուզիգա Թէրէննիւմաթ իճրա էյլէյէճէք տիր:

Պու օյունլարըն րաղպէթ պուլմասը մաթլուպ տըր: Հոգաբարձութիւն հէյէթինի թէշքիլ իտէն Ցարութիւն Ալլանեան, Արշակ Գարակէօզեան, Արսէն Արսէնեան, Տիրան Կիւմիւշկէրտան էֆէնտիլէր, քէնտի շախսի զայրէթլէրի իլէ պիլէթլէրին պէօյիւք գըսմընը եէրլէշտիրմէկէ մուվաֆագ օլմուշլար իսէ տէ, գօլթուգ վէ սաիր պիլէթլէր իչիւն էհալինին տէ քէնտի հիսսէլէրինէ թէրէթթիւպ իտէն վազիֆէյի իֆա իթմէլէրի իգթիզա իտէր:

Զիրա պու կիւն Տէրսաատէթտէ պիր խայլի Թաչրալը միւհթաճին պուլընըպ, միլլէթ պունլարը գայըրմագ մէճպուրիյէթինտէ աճիզ գալտըղը հալտէ, պիր խայլի խաստա վէ պիչարէկեան տա հիւզ իւսթիւ պրագըլըր վէ խաստախանէտէ պունլար գապուլ իտիլմէզսէ իչ նէրէյէ վարըր:

Պինաէնալէյհ պէօյլէ պիր սըրատա խաստախանէնին խարճինի տէրէօհտէ իտէն զէվաթըն վազիֆէսինի Թէսհիլ իթմէք վէ միլլէթին պիր գըսըմ ֆուգարասընը գայըրըպ տէրկիլէրինի հիւզ իւսթիւ պրագմագ ազմ վէ վիճտանա մուվաֆըգ պիր մուամէլէ օլմաղընտանտան հէր հալտէ խաստախանէնի ունութմամագ վէ ալէլխուսուս ճումաա էրթէսի ագշամը իճրա օլընաճագ լուպիյաթ միւնասէպէթիյլէ հէր քէսին իյանէլէրինի վէրմէլէրի իգթիզա իտէր:

Պիզ հէր զէման վէ սըրաայը կէլտիքճէ խասթախանէ իչիւն թէշվիգաթը լազըմէտէ պուլընըրըղըրըզ, չու սըրատա տախի պունը պիր քէրրէ տահա տէքրար իթմէտիմիզ լիւզում կէօրիւյօրըզ:

Ֆուգարա ըմըրիլմէտա գարուրէթին հիւքմիֆէրմա օլտուղը չու սըրատա, խաստախանէ հէյէթը իտարէսի ֆէտաքեարլըղընա պուլընըյօր. պունը թանըմագ վէ Թագտիր իթմէք իճապ իտէր:

ԹԱՏՐՈՆ ՎԱՐԻԷԹԷ ԲԷՐԱ

ՊԱԳՈՒԻ ՀԱՅՈՑ ՑՈՒԱԶԴԻՄԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՏՐԱՄԱԹԻՔ ԽՈՒՄԲ

ՏՆՕՐԷՆՆԷՐ

Յ. ԱՐԷԼԵԱՆ ԵՒ Ա. ԱՐՄԷՆԵԱՆ

ԵՐԿՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ

Ի ՆՊԱՍՏ

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Երեկոյթ՝ չարշամպա գիճէր, 3/16 յունվար 1909, ժամը $8^1/_2$ին (Ը. Ե.):
Ցերեկոյթ՝ կիրակի ցորեկ, 4/17 յունվ. 1909, ժամը 1ին (Ը. Ե.):

ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԻ

ԻՆՔՆՈՒՐՈՅՆ ՌԵՊԵՐՏՈՒԱՐ

Յ. ՊԱՐՕՆԵԱՆԻ

ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԱՂԲԱՐ

Կատակերգութիւն 3 արար
(Պոլսահայ բարբառով)

Մասնակցողներ՝ Տիկ. Տիկ. Դուրեան-Արմէնեան, Զապէլ. Պ. Պ. Արելեան, Արմէնեան, Ոսկանեան, Ազեան, Բէրոյեան, Ալլահվէրտեան:

ՔՐԷՄՈՆԱՅԻ ՎՆԱԳՈՐԾԸ

Տրամ 1 արար ՖՐԱՆՍՈՒԱ ՔՕՓԷԻ

Մասնակցողներ՝ Տիկ. Տիկ. Դուրեան-Արմէնեան Պ. Պ. Արմէնեան, Ոսկանեան եւ Բէրոյեան:

Ծովային Զինուորական նուագախումբը պիտի նուագէ միջնարարներուն:

ՍՈՆ ԹԵԼԷԿՐԱՖ

ՊԱՐԻԶ, 10 Յունվ. — «Նիւ-Եօրք Հէրալտ» կազէթասընա Պէրլին վէ Վիէննատան կէլէն թէլէկրաֆլար՝ Ավուստրիանըն տէվլէթը Օսմանիյէյէ մալի պիր էսասէ միւսթէնիտ եէնի պիր զէմինը իթիլաֆ կէօսթէրտիկինի վէ պու իթիլաֆըն նէթիճէլէնմէսի մուհթէմէլ օլտուղընը պէյան իտիյօր:

ԹԷՊՐԻԶ.—Շահըն ասքէրլէրի, Իրան հիւրրիյէթփէրվէր ասքէրլէրինի Տրէնտ եագընընտաքի մէվզիլէրտան Թարտ ու իխրաճ իթմիշլէր տիր:

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ.—Ռէչպիգ Թարիգիյէ Ծուլղատան քէչիտէ խուլէն Թէլէկրաֆնամէլէրէ նազարէն՝ Սէթթար Խան, Շահը Իրանըն Ազրպատական վիլայէթի տախիլինտէ էմլաքընըն միլլէթ նամընա զապթ օլունմասընը էմր իթմիշ տիր:

ՊԱՐԻԶ, 10 յունվ.—Ֆրանսա խարիճիյէ Նէզարէթինին միւրէվվիճի էֆքեարը օլան «Թան» կազէթասը Ավուսթրիանըն Թիւրքիյայա Թէքլիֆ իթտիկի Թէտիյէտէն պահս իտէր իքէն, տէյօր քի՝ պու սուրէթլէ Ավուստրիա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէ իթիլաֆա տօղրու մուհիմ պիր ատըմ աթըլմըշ օլույօր: Հէր քէս պունտան մէմնուն օլմալը տըր: Սուլհ մէսէլէսի պէօյլէ պիր իթիլաֆ սայէսինտէ էհէմմիյէթէ չայան պիր մուվաֆֆագըյէթէ նաիլ օլաճագ տըր:

Ավուստրիա, Թիւրքիա հագգընտա պէօյլէ ալիճէնապանէ պիր Թավր իթթիխազ իթմէքլէ հիչ պիր չէյի ղայպ իթմէյօր. տիկէր Թարաֆտան Թիւրքիա քէնտիսինի իհաթա իտէն վէ մազիսինին միրասընտան պաշգա պիր չէյի օլմայան միւշքիլաթտան գուրթուլմագ իչիւն պու ֆիրսաթտան հէր հալտէ իսթիֆատէ իթմէլի տիր:

Թիւրքիանըն պունը իտրաք իթմէսի թէմէննի օլընըր:

ԹԵՊՏԻՐԸ ՄԷՔԻՐԷ

Տօգթ. Պապաեան բաշա, Պէյօղլու, Ճատտէյի Քէպիրտէ (Թագսիմ սօգաղընըն աղզընտա), նումէրօյը խանէյէ նագլ իթմիշ օլմաղլա, հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա աէքիզաէն օնա գատար խասթալարը գապուլ էյլէյէճէք վէ ճումաա կիւնլէրի տէ այնի սաաթլարտա ֆուգարայը մէճճանէն թէտավի օլունուր:

ԻՐԱՆ

Սահակ Գարաեան էֆ.նին Րաիֆ աղազատէ Հիւսէյին պէյ զիմմէթինտէ Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէ իլամիյէ մահքիւմըպիհ օլան ալաճաղընըն Թէվիյէսի իչիւն Գասըմ Բաշատա ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ մէտրէսէ սօգաղընտա 2 նումէրօյը գահվէխանէ վէ ֆէվգինտէ քէաին 11 օտա վէ միւշթէմիլաթը սաիրէի հավի 4 նումէրօյը քէարկիր էպնիյէ վէ 9 վէ 11 նումէրօյը արսալար իլէ 13 նումէրօյը գույու մահալի վէ պիրի 15նումէրօյը իքի օտալը քէօհնէ վէ տիկէրի 17 նումէրօյը 3 օտա վէ միւշթէմիլաթ սաիրէյի միւհթէվի իքի պապ ախշապ խանէյի վէ 29 նումէրօյը գատընլարա մախսուս համամ գաբուսընը միւշթէմիլ մահալը մէզքիւրտէ Եէմէնիճիլէր ճատտէսինտէ 26 նումէրօյը համամ միւլքիյէ տէրունինտէ միւսթէգար կէտիկտէ մէտեունը մումաիլէյհին միւթէսարրըֆ օլտուղը բուչ հիսսէլէրիյէ Գասըմ գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Սէօյիւտլիւ Չէշմէ ճատտէսինտէ մուգատտէմա միւքէրրէր 93 նումէրօյը արսա վէ էլէէվմ 101 նումէրօ իլէ մուրագգամ իքի սալօն եէտի օտա պիր մաթպախ իքի քիլէր պիր սարնըճ պիր գույու վէ պիր մըգտար պաղչէ վէ Թահթընտա 99 նումէրօյը պագգալ տիւքքեանընը վէ միւշթէմիլաթ սաիրէյի հավի չէհրի պէչ պուչուգ լիրա իճար կէթիրիր քեարկիր պիր պապ խանէ վէ եինէ մէզքիւր մահալլէտէ համամ սօգաղընտա 19 նումէրօյը օտունլըգ մահալլինի վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի Սէօյիւտլիւ Չէշմէ ճատտէսինտէ 42 նումէրօյը համամ միւլքիյէ տէրունինտէ միւսթէգար կէտիկ բուչ հիսսէլէրի իշպու քեանունը էվվէլը բուդրինին 31ինտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա մէվգըի միւզայէտէյէ գօնըլաճաղընտան իշթիրասընա Թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի տաիրէի մէզքիւրէտէն իլան օլունըր:

29 քեան. էվվէլ 324

Ժ. Ս. ՎԱՐԵԱՆ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՃԱՏՏԷԻ ՔԷՊԻՐՏԷ
ԳԱԼԱԹԱ ՍԱՐԱՅԸ ԵԱՆԸՆՏԱ Նօ 259,
ՎԷ ԲԱՆԱԻԱ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ԵԱՆԸՆՏԱ
ՕԼԻՎՕ ԽԱՆԸՆՏԱ

ՊԷՕՅԻՒՔ ՍԱԹԸՇ

Եըլպաշը միւնասիպէթի իլէ եալընըզ պիր գաչ կիւն իչիւն

100 ՏԷ 20 ԹԷՆԶԻԼԱԹ

Աթիւտէքի էշեալար էհվէն ֆիյաթլար իլէ սաթըլաճագ տըր:

Միւզէյյէն կիւմիւշ Թագըմլարը, Թավան վէ գօնսօլ լամպալարը, ֆանօսլար, սագսըլար, էսկի ամիթիգա «ֆայանսլար» վէ չինի Թագըմլարը, բիբլօ, պագըր վէ մատէնտէն մամուլ սաիր մաասալարը վէ գայըրհիմ:

ՍԱԹԸՇ ՊԷՇԻՆԱԹ ԻԼԷ ՕԼՈՒՐ

Իշպու մաղազալարըմըզը պիր տէֆա օլսուն զիյարէթ իտէն միւհթէրէմ էհալիմիզին մէմնուն գալաճաղլարը, վէ Թէգարրուպ իտէն եօրթուլար միւնասիպէթի իլէ պիզտէն ախզուիթա իտէճէքլէրինէ էմինիզ զիրա պու եիւզտէն Նըլ Պազը հէտիյէլէրի հագգընտա էնտիշէտէ պուլընանլարըն քէֆֆէսի իսթիֆատէ իտէճէքլէր տիր:

ՊԱՆԴԱՆ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ
ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ ԻՇԹԻՐԱՔ ԱԳՉԷՍԻ 9,500,000 Ֆրանգ
Ղայէթ մուտէտիլ ֆիաթլար իլէ հէր նէվի սիկօրթա գապուլ իտէր:
Գումփանեանըն միւթաաղղըթ միւմէսսիլի
Միւտիրլէր՝ Ս. ՖՈՒՆՏՈՒԳԼԵԱՆ ՎԷ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ
Սիրքէճիտէ Ալէմտար խանընտա, Տէրսաատէթ:

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

ՏԷՖՍՕԱՏԷԹ
ԹԻՃԱՐԷԹ ԲԻԱՅԱՍԸ

ՊՈՒՂՏԱՅ		Բարա
Պիրինճի պէյազ օգգասը		51-52
Իքինճի »	»	49-50
Մախլութ	»	48-
Զավտարըը	»	46-47
Սէրթ պիրինճի	»	-50
» օրթա	»	50-
Մախլութ սէրթ	»	48-

Պու կիւն ✱✱ վաղօն Անատօլը վէ վաղօն Րումէլի պուղտայը վիւրուտ իթմիշ տիր:

ՈՒՆ		Ղրշ.
Նէրմ գըրմա Ա. չուվալ		99-
» » Բ.	»	97-

ՔԷՔԷՔ
Օգգասը $20^1/_2$- բարա:

ԱՐԲԱ		
Տանիւպ	քիլէսի	$16^1/_2$-$17^1/_2$
Րումէլի վէ Մէրսին		$15^1/_2$-16
Մըսըր էթրաֆ իսկէնտէրիյէ վափօրա թէսլիմ բարա		34-$34^1/_2$
Նէրմ սարֆիյաթը իչիւն »		35-

ԲԱՄՊՈՒՔ ԲԻԱՅԱՍԸ
Լիվըրբուլ 9 Դէկտ.

Ցուլիօ օգոստ.	4.64
Հոկտ. Նոյեմ.	4.60

ՊՈՒՂՏԱՅ ԲԻԱՅԱՍԸ
9 Դէկտ.

Նիւ-Եօրք հազըր			101.3.4
»	յուլիօ իչիւն		105.3.4
»	ֆէվր.	»	103.3.4
»	օգոստ.	»	102.1.2
Լիվըրբուլ հազըր			.
»	օգոստ.	»	7.4.3.4
»	յուլիօ	»	7.5.7.8
Շիգակօ հազըր			
»	օգոստ.	»	95.
»	յուլիօ	»	9.5.1

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 11 յունվար

Ինկիլիզ էսհամը Ինկ. լիր.	83.50
Օսմ. էսհամը Իւնիֆիէ	92.50
» » » գարանթը	92.75
Օսմանլը Պանգասը	18.25
Րուս $4^1/_2$	83.50
Պուլկար իսթիգրազը	103.50
Գամպիօ Բարիզ 10 այ վատէ	25.27

Բարիզ 11 յունվար

Գօնսօլիտէ Իւնիֆիյէ աչըլըշ	93.75
» » գարանթը	93.57
Ֆրանսըզ էսհ. 3% ֆր.	96.77
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	174.50
Օսմանլը րէժիսի էսհամը	355.
» Պանգասը	706.—
Րուս %5 1906	99.57
Գրէտի Լիօնէ	1.11.
Իթալիա էսհամը	103.20
Սրանեօլ	96.12
Թրանսվաալ	63.—
Գամպիօ իւչ այ վատէ	25.115

Վիէննա 11 յունվար

Լօնտրա իւզէրինէ Գամպիօ	239.80
Րումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	177.50
Օսմ. Րէժի աքսիօնը ֆր.	303.20

Պէրլին 11 յունվար

Րում. չըմէնտըֆէր (մարք)	145.40
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20.340

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Իւնիֆիյէ տիւն աքշ. գափ.	102.12
» » էն եիւքսէք	102.17
» » էն աշաղը	101.36
Պու սապահ աչըլըշ	102.15
Րում. չըմ.տգչմ. գարանթը	$174.^1/_2$
» » էն եիւքսէք	$172.^1/_2$
» » էն աշաղը	$173.^5/_8$
» » աչըլըշ	$174.^3/_4$
Րէժի աքսիօնը Լ. Օս.	15.20
Նէճիպ Քէօֆթա Թրամվայ չիրքէթի հիսսէ սէնէտաթը Լ. Օ.	2

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Թրամվայ	07.80
Ժօլիանս	4.—
Օպիւգաթիօն Թրամվայ	490.
Աթիւրանս Օթօման	3.92
Լօրիօմ	55.50
Պանք Նասիօնալ տը Կրէտ	414.—
Թրանսվաալ	59.50
Զաթրէք	20.—
Գրէտի Ֆօնսիէ Էժիպսիէն Ա.	281.—
» » » Բ.	250.—
Րըխթըմ Թահվիլաթը փ.փ.	425.
Պալեա	—.
Գարասու	029.
» Օրտինէր	025.
Անատօլու չըմ. աքսիօնը	14.—
Շիր. Խայրիյէ հիսսէ Լ.Օ.	37.—
« « Համիտիյէ	2.55

ԱՖՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 գչ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107.38
Մէթալիք	101.—
Ինկիլիզ լիրասը	109.35
Ֆրանսըզ լիրասը	87.20
Բօլ	90.—
Գրիմեց ալթընը	50.
Գարպօն գայմէսի	8.70
Լօնտրա չէք	109.30
Բարիզ չէք	22.88

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Նիւաէ 5 ֆաիզլի 1896 սէնէսի Թահվիլաթը Օսմանիյէնին, կէլէճէք 1/14 յունվ. Թարիխինտէ վատէսի հուլուլ իտէն 25 Նումէրօլը գուբօն պէտէլաթը, բազար կիւնլէրինտէն մաատա ճումաա կիւնլէրի ալաֆր. սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար, վէ սաիր կիւնլէրտէ, սաաթ 10տան 2 պուչուգա գատար, Պանգը Օսմանինին Գալաթատաքի խազինէսինտէ թէէտիյէ օլունաճաղը իլան օլունըր։

Նումէրօյը հավի պօրտըօլը գուբօնլարը մուգապիլ, պէտէլաթը 10 կիւն սօնրա, Պանգը Օսմանի գացասընտան իրֆա օլընմագ իւզրէ, համիլլէրինէ պիր գըթա իլմուխապէր իթա գըլընաճագ տըր։

31 դեկտ. 1908

* *

Եիւզտէ 4 ֆաիզլի 1901-905 սէնէլէրի Թահվիլաթը Օսմանիյէնին կէլէճէք 1/14 յունվ. Թարիխինտէ վատէսի հուլուլ իտէն 7 Նումէրօլը գուբօն պէտէլաթը, բազար կիւնլէրինտէն մաատա, ճումաա կիւնլէրի ալաֆր. սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար, վէ սաիր կիւնլէրտէ, սաաթ 10տան 2 պուչուգա տէկին Պանգը Օսմանինին Գալաթատաքի խազինէսինտէ թէէտիյէ օլընաճաղը իլան օլունըր։

Նումէրօլարը հավի պօրտըօլը գուբօնլարը մուգապիլ, պէտէլաթը 10 կիւն սօնրա, Պանգը Օսմանի գացասընտան իրֆա օլընմագ իւզրէ, համիլլէրինէ պիր գըթա իլմուխապէր իթա գըլընաճագ տըր։

31 դեկտ. 1908

* *

Եիւզտէ 4 ֆայիզլի օսմ. կէօմրիւք Թահվիլաթըրըն կէլէճէք 1/14 յուն. Թարիխինտէ վատէսի հուլուլ իտէն 12 Նումէրօլը գուբօն պէտէլաթը, բազար կիւնլէրինտէն մաատա, ճումաա կիւնլէրի ալաֆր. սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար, վէ սաիր կիւնլէրտէ սաաթ 10տան 2 պուչուգա տէկին, Պանգը Օսմանինին Գալաթատաքի խազինէսինտէ թէէտիյէ օլընաճաղը իլան օլունըր։

Նումէրօլարը հավի պօրտըօլը գուբօնլարը մուգապիլ պէտէլաթը 10 կիւն սօնրա Պանգը Օսմանի գացասընտան իրֆա օլընմագ իւզրէ, համիլլէրինէ պիր գըթա իլմուխապէր իթա գըլընաճագ տըր։

31 գեկտ. 1908

* *

Եիւզտէ 4 ֆայիզլի 1904 սէնէսի Թահվիլաթը Օսմանիյէնին, կէլէճէք 11/4 յունվ. Թարիխինտէ վատէսի հուլուլ իտէն 5 Նումէրօլը գուբօն պէտէլաթը, բազար կիւնլէրինտէն մաատա ճումաա կիւնլէրի ալաֆր. սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար վէ սաիր կիւնլէրտէ սաաթ 10տան 2 պուչուգա տէկին, Պանգը Օսմանինին Գալաթատաքի խազինէսինտէ թէէտիյէ օլունաճաղը իլան օլունըր։

Նումէրօլարը հավի պօրտըօլը գուբօնլարը մուգապիլ, պէտէլաթը 10 կիւն սօնրա Պանգը Օսմանի գացասընտան իրֆա օլընմագ իւզրէ համիլլէրինէ պիր գըթա իլմուխապէր իթա գըլընաճագ տըր։

31 դեկտ. 1908 12—4

ՀԱՐԳԻՒՅԷ ՆԷՋԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Նան 32, կիւլթ 160, սաատ 438, էրզ 85, քէօմիւր 17, սօղան 29, սապօն 120, կազ 125, հաթապ 12, ֆասուլեա 98, իւզիւմ 98, էչպապլըէ 125, Թուզ 79, զէյթուն 200, չայիր 24, սաման 12, չէքէր 240, պուլկուր 72, Նոհուտ 71, տէօյմէ 71 բարա։

Տէօրթիւնճի օրտուի Հիւմայուն տախիլինտէ վագը Սէվէրէք մէվգըընտաքի աաքիրին մահալլինճէ մունագասայա գօնըլան վէ պալէտէ եազըլան էրզագը հիզալարընտա կէօսթէրիլէն ֆիյաթլարըլա Վէտան էրզագը ասքէրիյէսինտէն էքմէկին պէհէր գըյէսի Թապխիյէ իւճրէթի իքի բարա 28 սանթիմէ Թալիպի եօհտէսինտէ տիր. 100տէ 5 Թէնզիլի իլէ իթայա Տէրսաատէթտէ Թալէպ օլանլարըն Հարպիյէ Նէզարէթի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

27 քեան. եվվէլ 324 3—2

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Ալէա մատանըօլ պէհէր Թօբը			103	ղրուշ
Ատի տիւլպէնտ	»	»	12	»
Ատի սազանֆուր	»	»	8	»
Ալէա	»	»	46	»
Ալէա տիւլպէնտ	»	»	50	»
Գալըն ամէրիգան	»	»	48	»
Ալէա տիւլպէնտ	»	»	15	»

Խազինէի Խասսաի Շահանէ տէքքօյ խազէսի իչիւն պիր սէնէի քեամիլէ զարֆընտա միւպայաա օլունաճագ պալէտա էնվաը մուհարրէր մատանըօլ վէ սաիրէ հիզալարընտա մուրագգամ ֆիյաթլա Թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ, քեան. եվվէլին 28ինճի կիւնիւ 100տէ 3 Թէնզիլի պիլզապուլ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, չէրաիթը միւթէֆէրիայը անլամագ վէ միւնագասայա տախիլ օլմագ իսթէյէնլէրին 100տէ 10 Նիսպէթինտէ Թէէմինաթ աքչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհըպէն եէվմը մէզքիւրտէ Նիհայէթ սաաթ 10ա գատար Խազինէի ճելիլէի միւշարիլէյհայա կէլմէլէրի.

27 քեան. եվվէլ 324 3—2

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Ֆէվգէլատէ տամկա վաղը մուամէլաթը գանունըըրն 31ինճի մատտէսի իլէ, անը վէլի խտէն մատտէլէրտէ մուհարրէր չէրաիթ տաիրէսինտէ օլմագ իւզրէ, Գալաթատա քեաին բուլ միւտիւրիյէթի վասըթասը իլէ իճրա խուլմէքտէ տիր։ Շայէտ պու սուրէթլէ տամկա վազընտա իճրա խտէն 100տէ 5 Թէնզիլաթը նիզամիյէ միւտիրիյէթը մէզքիւրէյէ Թէրգ խտիլիրտէ, էվրագը մէզպուրէնին եակիմիլ, վէ ղայրը գապիլը իսթիմալ պիր հալէ կէլմիչ օլտուղը զէման անը գըյմէթ իւզէրինտէն, անը ճրնս վէ անը չիրքէթ վէ եա Թիճարէթխանէյէ ատ պուլունան էվրագա միւճէյատէտէն վէ պիլա մասրաֆ տամկա վազ օլունըր։ Ֆէվգէլատէ տամկա վազը իչիւն, Թէսլիմ խտիլէն էվրագըն ասհապընա խատէսինտէ պիլզայէթ իլթիզամը միւրաթ օլունըր։ 10—4

20/2 յունվար 1908

Տէրսաատէթ

C F R

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

ՎԱՊՕՐ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

ՔԷՕՍԹԷՆՃԷՅԷ — էօյլէնտէն էվվէլ

ՀԱՐԷՔԷԹ — Ալաֆր. սաաթ 10տա

Վափօրլար

Բրէնսիբէսա Մարիա	Ջումա.	2 ճ. էրթ.
Րէկլը Կարօլ	»	5 սալը
Բրէնսիբէսա Մարիա	»	9 ճ. էրթ.
Տաչիա	»	12 սալը
Բրէնսիբէսա Մարիա	»	16 ճ. էրթ.
Իմբէրիոլ Թրայան	»	19 սալը

ԻԶՄԻՐ ՎԷ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ — Հարէքէթ ագչ. ալաֆր. սաաթ 1տէ

Վափօրլար

Տաչիա	յունվ.	2 ճ. էրթ.
Իմբէրիալ Թրայան	»	9 ճ. էրթ.

ԽՈՒՃՈՒՐԼԸԳ ՄԻՒՏՏԷԹԻ

		սաաթ
Տէրսաատէթ	Քէօսթէնճէ	12
»	Իզմիր	18
»	Իսքէնտէրիյէ	52
»	Վիէննա	45
»	Բարիզ	62
»	Պէրլին	50
»	Լօնտրա	72

Վափօր սէֆէրլէրի Քէօսթէնճէտէ Շարգ էքսբրէս գաթարըյլա Պէրլին վէ Ռումանիա էքսբրէսլէրինին վագթը հարաքէթլէրինէ կէօրէ իճրա օլունըր։

Տօղրուտան տօղրույա վէ եա մուխթէլիֆ սուրէթտէ հէր եէր իչիւն խոլճու էչեա վէ էմթիա Նագլ օլունըր։

Ֆիյաթլար եաասէն Թէնզիլ խտիլմիշ օլուպ, ֆէվգէլատէ Թէնզիլաթ իլէ 90 կիւն հիւքմի օլմագ իւզրէ հարէքէթ վէ ավտէթ պիլէթլէրի տախի վէրիլիր։

Էքսբրէստէն մաատա վափօր Քէօսթէնճէյէ վասըլ օլտուղընտա, կէճէլէյին սուրէթը մախսուսատէ պիր Թրէն հարէքէթ իտէճէկինտէն, հէր սապահ Պուքրէշտէն Էվրօպայա կիթմէք իսթէյէնլէր՝ պու Թէրթիպաթտէն իսթիֆատէ իտէպիլիրլէր։

Էքսբրէս գաթարը իլէ հարէքէթ իտէճէք օլան միւհթէրէմ խոլճուլար՝ տէրհալ վափօրըն եանաչտղը բըլթըմ իւզէրինտէ պուլունան Թրէնէ պինէպիլիրլէր։

Տահա զիյատէ Թաֆսիլաթ ալընմագ իչիւն Գալաթատա բըլթըմ իւզէրինտէ պուլունան պաչըրըա աճէնթէնէ միւրաճաաթ օլունա։

ԽԸՏԻՎԱՅԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

ԳԱՐՏԱՆ Անատէրլէրին սիւվար օլտըղը «Իսմայիլիա» վափօրը՝ ալաֆր. Ջունվարըն 10ընճը բազար կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 3տէ Իսքէնտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ կէլէճէք վէ ալաֆր. Ջունվ.ըն 12նճի սալը կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 3տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ Միտիլլի, Իզմիր, վէ Բիրէյէ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

ԳԱՐՏԱՆ Մէլինկին սիւվար օլտըղը «Տախալիէն» վափօրը՝ ալաֆր. յունվարըն 13ինճի չարչէնպէհ կիւնիւ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ վէ յունվարըն 16նճըճումաա էրթ. կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Կէլիպօլը, Չանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Ռատօս, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սայիտէ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Վափօրտա էլէքթրիգ զըյասը պուլընտըրըլըրըը կիպի, եէմէքլէր պիրինճի Նէվ օլուպ, սուֆրա իւզէրինտէքի չարապլար տախի մէճճանէն վէրիլէճէք տիր։

Պու պապտէ զիյատէ Թաֆսիլաթ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Ռըխթըմ իւզէրինտէ Մէյմէնէթ խանընտաքի մէրքէզ աճէնթէսի վէ եախօտ Սթամպօլտա Վալիտէ Սուլթան խանընտաքի չիւպէյէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

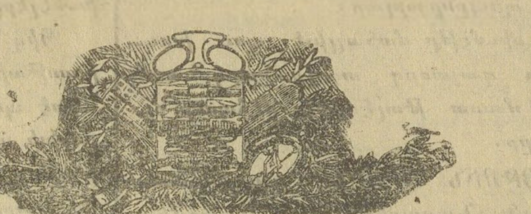

Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Ճէլալ պէյ խանը իքթիսալինտէ Նօ. 1 Ջիֆթէ Ըոզըլէթ մաղազասը

ԿԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալէաթ ու էտէվաթ Թօպտան վէ բէրաքէնտէ օլարագ ֆիրուխթ օլունըր։

Էզճիւմլէ Նումէրօ վէ սէրթ լաստիգտէն (գաուչուտան մամուլ մէվատը մուխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չիրինկալար, Թէլէֆօրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (Թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր։

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան հէր Նէվ սըբարրըյաթ վէ Թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ՏԷՕՅՉԷ ՕՐԻԱՆԹ ՊԱՆԳ

ԱԼԷՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

ՊԷՐԼԻՆ, ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ, ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ, ԳԱՀԻՐԷ, ՀԱՄՊՈՒՐԿ։

Տէրսաատէթ Ալէման գօնսօլաթօսընտա մուգայյէտ (1906 յունվ. 31տէ)

Տրէզտնէր Պանգ, Ա. Շաֆհաուզէնսլէր Պանքֆէրայն վէ Նացիօնալ Պանգ Ֆիւր Տէօյչլանտ Թարաֆընտան մուէսսէս

ՄԷՐՔԷԶԸ ԻՏԱՐԷՍԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ
ՍԹԱՆՊՕԼ ՇԻՒՊԷՍԻ ՏԻԼՍԻԶԵԱՆ ԽԱՆ

Գացա սաաթը հէր կիւն ալաֆր. սաաթ $9^1/_2$տան 4է գատար

Ճումաա կիւնլէրի սաաթ $9^1/_2$տան 1է գատար։

Մէզքիւր պանգանըն Թասաըրրուֆ գացասը տախի օլուպ, պու գացայա բարա լեծվրի իտէնլէրէ 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իչիւն 100տէ $3^1/_2$ 1000 լիրատան զիյատէ մէպալիղ իչիւն 100տէ 5 ֆաիզ իթա էյլէյօր։

Կունընլա պէրապէր պանգա՝ քէյֆիյէթի էվվէլճէ մահալլի կազէթալարըլա իլան ըթթիրմէք չարթըյլա ֆայիզին մըգտարընը Թէզյիտ վէ եա Թէնզիլ իթմէք սէլահիյէթինի մուհաֆազա էյլէր. Թէվտի իտիլէն մէպալիղտան 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իսթէնիլտիկի գէման կէրի ալընապիլիր, 200տէն 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ կէրի ալմագ իչիւն 8 կիւն էվվէլ, 1000 լիրայը միւթէճավիզ ագչէյի իսթիրտատ իչիւն տէ 30 կիւն էվվէլ պանգայա իխպարը քէյֆիյէթ իթմէք իչապ իտէր։

Մէզքիւր պանգա՝ Գալաթա պօրսասը իլէ էնճնէպի պօրսալարընտա միւթէտավիլ չէրաիթը միւթէտէավիլէ իլէ գապուլ էյլէտիկի կիպի, վէսայիքէթ իյէսի ըյթէնրա խոլայլըգլա պէյլէճէտէ զիպէրաքընլի աէրի բաէկ ալըգ ալմագ իւզրէ ալմագ։

Պէրա Պօնսիէ Էմիրտէն Թահվիլաթըն սաթըլըգըն ալըմ սէթըմ պատէլաթը մէֆէնէքէտի աէրի պանգանըն Թահսիլա էմիրըն գըյլըմաթը ... վիլաթը մէզքիւրէյի սիւկուրթա էյլէր։

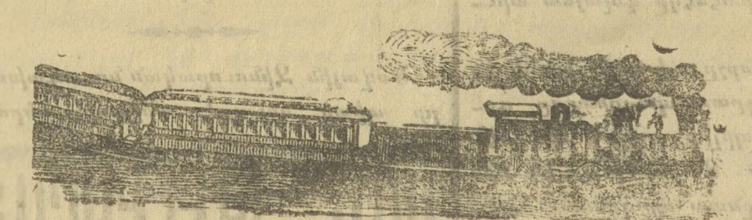

ՊԱՂՏԱՏ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԸ

ՇԻՐՔԷԹԸ ՃԱՀԱՆԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷՍԻ

1908 սէնէսի Սեպտ.ին 4նճի բուզտը էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն ամէլիյէ խտէճէք գաթարլարըն հարէքէթինի միւպէյյին վագթինամէ տիր,

ԳՕՆԻԱ-ԷՐԷԿԼԻ ՊՈՒԼԿՈՒՐԼԸ ԽԱԹԹԸ

Էչեա վէ խոլճու գաթարը Նօ. 622

			Սթ.	Տգ.
Գօնիա	ապհ.	հար.	12	30
Գաչին խան		»	1	1
Ջօմրա		»	1	45
Արըգ էօրէն		»	2	13
Մանտասուն		»	2	42
Գարաման		միւվ.	3	13
		հար.	3	28
Սիտրովա		»	3	54
Այրանճը Տէրպէնտ		»	4	44
Ալաճա		»	5	20
Էրէկլի		միւվ.	5	45
		հար.	6	5
Պուլկուրլու	ապհ.	միւվ.	6	2

Էչեա վէ խոլճու գաթարը Նօ. 621

			Սթ.	Տգ.
Պուլկուրլը	ապհ.	հար.	6	33
Էրէկլի		միւվ.	6	55
		հար.	8	50
Ալաճա		»	9	17
Այրանճը Տէրպէնտ		»	10	01
Սիտրովա		»	10	43
Գարաման		միւվ.	11	07
		հար.	11	22
Մանտասուն		»	11	55
Արըգ էօրէն		»	12	24
Ջօմրա		»	1	—
Գաչին խան		»	1	35
Գօնեա	ագչ.	միւվ.	2	06

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ՎԷ

ՆՕՐԹՀՐՆ

ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱԼԱՐԸ

Սէրմայէ հէքիքիյէ	Ինկ. լիրասը		6,000,000
1907 սէնէսինտէ հասըլաթը սէնէվիյէ	»	»	5,941,859
1907 » իհթիյաթ աքչէսի	»	»	25,203,824

Շէրաիթը միւթէտիլէ իլէ մըգտարը մէպալիղը քիւլլի օլան սիկուրթալար գապուլ օլունըր

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԻՆԿԻԼԻԶ ՊԱՀՐԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ	Ինկ. լիրասը		500,000
Իհթիյաթ աքչէսի	»	»	564,225

Խասարաթ Թազմինաթը տէրհալ Թէէտիյէ օլընտըղը կիպի, Թէէտիյաթ զամանի վէ քէմալը ատլ ու հագգանիյէթլէ իճրա օլունըր։

Տէրսաատէթտէ ումումի աճէնթէլէր
ԳԱՌՆԻԿ ՍԷՐՈՒԲԵԱՆ ՎԷ ՄԱԽՏՈՒՄԸ
Գալաթա, Մէհմէտ Ալի-Բաշա Խան

Թաշրատա մուհիմ մահալլէր իչիւն միւզթէտիր աճէնթ վէքիլլէրի արանըլմագտա տըր։

ՔԻՆԻ՛Ն ՄԻԿՕ՛Ն ՍՈՒՅԸ

ՍԻՒՐԷՆԼԷՐԻ ԳԵՕՐԻԼԷ
ԻՍԹԻՄԱԼԻ ՂԱՅԷԹ ԳՕԼԱՅ
ՍԱՉԼԱՐԸ ՋՕՂԱԼԹՏԸՐԸՐ
ՔԷՕՔԼԷՐԻՆԻ ԳՈՒՎՎԷԹԼԷՆՏԻՐԻՐ
ՔԷԼԼԻԿԷ ԳԱՐՇԸ
ՍԱՉԼԱՐԸ ԵՈՒՄՈՒՇԱԹՏԸՐԸՐ
ԲԱՐԼԱԹՏԸՐԸՐ
ՎԷ
ՄՈՒՀԱՖԱԶԱ ԻՏԷՐ

ԵԸԿԵԱՆԷ ՏԷՓՕՍԸ.— Միլանօտա ՄԻԿՕՆ վէ շիւրէքէասը։

ՄԱՀԱԼԸ ՖԻՐՈՒԽԹԼԱՐԸ.— Պէյօղլունտա Թիւնէլ խանընտա Մ. Ալպէրթի։ Գալաթատա Մ. Սթավրօ Եանօբուլօս։

Թաշրալարտան օլունան սըբարըշլար իչիւն Նալընըզ Միհրան Փափազեան վէ շիւրէքէասընա միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։ Պալը Ալիճ ատտէսինտէ Նօ. 4րմի

ԷԿԷՐ ՇԻՔ ՄԻՒՆԱՍԻՊ ՎԷ ՊԻՉԻՄԼԻ ԿԻՅԻՆՄԷՔ
ԷԿԷՐ ԷՀՎԷՆ՝ ՏԱՅԱՆԸԳԼԸ ՎԷ ԿԸՍԹՕԼԸ ԿԻՅՄԷՔ
ԷԿԷՐ ՀԷՔ ՊՈՒՆԼԱՐԸ ԻՍԹԷՐՍԷՆԻԶ

Մ. ՎԷ Կ. ՇԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆ

ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԷ

ԳՈՒՄԱՇ ՎԷ ԹԷՐԶԻՄԱՂԱԶԱՍԸՆԱ

Տէրսաատէթտէ Չարշըի Քէպիրտէ Զուխաճը խանը ալթընտա Ն? 6 վէ 8է միւրաճաաթ իտէպիլիրսինիզ։

Օրատա

Գըշըգ վէ եայլըն զիյնէթլէրինէ մախսուս սաֆի Ինկիլիզ գումաշլարը վիւրուտ իթմիշ օլմագլա, էն Թիթիզ միւշթէրիլէրի պիլէ մուամէլէի միւսթագիմանէ վէ սայ ու ամէլ իլէ մէմնուն իթմէրիլէր։

Բալթօ, բարտէսիւ, գօսթիւմ, բանթալօն վէ ֆանթէզի ժիլէլէրէ իհթիյաճը օլան զէվաթը քիրամըն պիրինճինինկիլիզ գումաշլարընտան մամուլ էլպիսէլէրէ մալիք օլմագ իսթէրլէրտէ Շահնազարեան պիրատէրլէրին գումաշ Թիճարէթխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէր, օրատա հէր ճինս չուհալար միւսթէճմա պիր ֆիյաթլա սաթըլմագտա տըր քի, պու կիպի գումաշլար պաշգա եէրտէ պուլմագ իմքեանսըզ տըր։

Մէզքիւր գումաշ մաղազասընտա Ինկիլիզ ճինսինտէն օլմայան պիր գումաշ պուլունմայա պէտէլ գօնթիմէնի հէտիյէ վէրիլէճէք տիր։

Պինաէնալէյհ պու պիր ֆըրսաթ տըր քի արզու իտէնլէր իսթիֆատէ իտէպիլիրլէր։

Պէյօղլունտա գատար չըգըշ տա ֆազլա մէսարիֆ իտէճէք վէ 100տէ 60 պահալը ֆիյաթլա Ինկիլիզ մալը սաթըն ալաճագ եէրտէ հէր ճինստան կըսթօլը ալէա վէ տայանըգլը Ինկիլիզ մալի պուլապիլմէք իչիւն մաղազամըզա միւրաճաաթ իթմէք քեաֆի տիր։

ՍԻՆԿԷՐ

ՋԱԹԷ ՀԱԶՐԷԹԸ ՇԷՀՐԻՅԱՐԻՆԻՆ

ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՄԻՒԹԷԱՀԻՒՏԻ

THE SINGER MANUFACTURING C.

Սինկէր գումպանեասընըն խալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարըն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասանաթը օ տէրէճէ Թագտիր օլընմըշ տըր քի, պու կիւն տիւնեանըն հէր Թարաֆընտա պիւթիւն ֆամիլեալար, Թէրզիլէր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իտէրլէր։

Սինկէր գումպանեասը չիմտիյէ գատար վուգուպուլան միւթէճատիտ սէրկիլի ումումիյէտէ տէօրթ եիւզտէն զիյատէ ալթըն մէտալեա Նաիլ օլմըշ տըր։

Շիւպէլէր պիլճիւմլէ վիլայաթը Շահանէտէ։
Մէզքիւր մաքինալարըն մահալը ֆիրուխթը

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ	Տօղրու եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա։ Պօն-Մարշէ գարշըսընտա Նօ. 343 միւքէրրէր։
ԳԱԼԱԹԱՏԱ	Թիւնէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա։ Թրամվայ սթասիօնընըն գարշըսընտա։
ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ	Սուլթան Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա Նօ. 13։
ԻՍՔԻՒՏԱՐՏԱ	Չարշը Պօյունտա Նօ. 120։

Թաշրալարտէն սագընմագ իչիւն պալէտաքի մարգանըն մաքինալարըն իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի

Մէզքիւր գումպանեանըն խազրէի ումումիյէսի Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 343 վէ միւքէրրէր 343 նումէրօլու Տիւզօղլու Սարգիս պէյ խանէսինտէ.

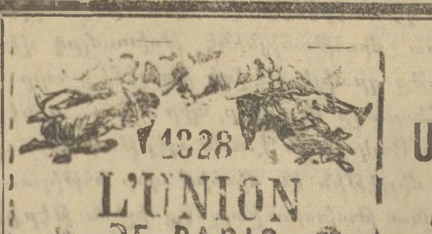

ԼԻՒՆԻՕՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԼԸՆՄԸՇ

Մէրքէզը խազէսի Բարիզտէ Վանտօմ մէյտանընտա խուսուսի տաիրէլէրինտէ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 329,000,000 ֆր.։ Պու Շիրքէթ զայէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թուրքիատա ճսիկուրթա գայտ իտէր։ Հէր Նէվի սիկուրթա մուամէլաթը, մէսէլա չէրաիթ հայինտէ միւխթէլիֆ (միքսթ) Թրախումա վէ սաիրէ սիկուրթալարը իճրա էյլէր։ Շիրքէթ Պանգասը Օսմանլը Պանգասը տըր։ Թուրքիա վէ Մէմալիքը Շարգիյէ իչիւն միւտիրիյէթը ումումիյէ Սթանպօլտա Սուլթան Համամընտա Գաթըրճը օղլու Խանտա։

Միւտիրի Ումումի ՍԻՄՕՆ ԳԱՑԷՐԼԵԱՆ
Միւտիր ՄԻՀՐԱՆ Տ.-ՆԷՐՍԷՍԵԱՆ

Մէմալիքը Մահրուսէնին հէր Թարաֆընտա խուսուսի աժանսլարը վար տըր։

ՄԷՍՈՒԼԸ ԿԱԶԷԹԱ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ